

DEKIME KAD IR
PASKUTINI DOLARĮ ANT
LIETUVOS AUKURO.

LIETUVA

"LITHUANIA" DAILY

THE FIRST LITHUANIAN NEWSPAPER IN CENTRAL AND
WESTERN STATES. ESTABLISHED 1893.

STOKIME I
LIETUVOS APGYNEJŲ
EILES.

SENIAUSIAS LIETUVIŲ LAIKRASTIS VIDURINĖSE-VAKARINĖSE
VALSTIJOSE. ĮSTEIGTAS 1893.

Published and distributed under Permit 582 authorized by the act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. By order of the President A. S. BURLESON, Postmaster General.

METAI: (Sąv. XXVI). Dienr. II. No. 307

CHICAGO, ILL., SEREDA, GRUODIS - DEC. 31 d. 1919.

KOPIJA—COPY 2c

LAIMINGŲ 1920 METŲ

Vokietija paluosavo Radeką.
Badas laukia Europą 1920 m.

Annunzio plenuoja išliuosoti
Airiją.

VOKIETIJOS LIUOSA-
VO KAROLIS RADEKA.

ARGENTINA MATO 1920
M. GERIAUSIAIS ŠALIES
METAIS.

Londonas, gruod. 30 d. —
Kaip bevielė žinia čia iš
Maskvos praneša, rusas bol-
ševikas Karolis Radek, ku-
ris buvo spartakų sukilimo
vadu Vokietijoje, tapo pa-
liuosuotas iš kalėjimo Ber-
line, su leidimu važiuoti so-
vietinėn Rusijon per Olan-
diją.

BADAS LAUKIA
EUROPĄ 1920.

Londonas, gruod. 30 d. —
Anglijos maistų ministeris
C. A. McCurdy sako, kad
ateinančiais metais Europa
stovės arčiau bado, negu vi-
sais kitais metais po karės.
Peržvelgdamas maistų pa-
dėjimą neseniai jis pasakė,
kad sustabdymas išeivysės
padidino Anglijos gyventojų
skaitlių ir dabar jų yra
daugiau, negu buvo 1913 m.
Ačiu tam Anglija ateinan-
čiais metais turės pasigabi-
benti iš užsienio 1,000,000
tonų mėsos, kuomet 1913 m.
ji turėjo pasigabenti tik
750,000 tonų. Vienok šitos
skaitlinės yra paremtos da-
leidimu, kad žmonės atein-
ančiais metais valgys ne-
daugiau kaip pirma karės.

ANNUNZIO PLENUOJA
IŠLIUOSUOTI AIRIJĄ.

Trieste, gruod. 28 d. (Per
Vieną ir Londoną gruod.
29 d.) — Poetas Gabriel d'
Annunzio į savo sekretorių,
pereitą savaitę tam iš Fiumės
išvažiuojant, pasakė:

"Mes esame dvidešimto
šimtmečio kryžiuočiai. Pa-
liuosavę Fiumę, mes palio-
suosime Aigiptą nuo Angli-
jos valdžios, o paskui Airiją
nuo jos prispaudėjų viešpa-
tavimo."

1,500,000 VOKIEČIŲ BU-
VO UŽMUŠTA.

Berlinas, gruod. 30 d. —
Šiandien paskelbta oficialė
statistika paduoda skaičių
vokiečių užmuštų kovose 1,
500,000. Į šią skaitlinę ne-
įeina tie, kurie numirė be-
laisvių stovyklose.

Buenos Aires, gruodžio
30 d. — Argentina laukia
didelės gerovės ateinančiais
metais, kadangi visas pa-
saulis reikalauja iš šitos ša-
lies jos maistinių produktų
ir nedarytos medžiagos —
mėsos, javų, sėmenų, odų,
vilnų ir gydomosios quebra-
cho sunkos.

Išvežimai į pabaigą pas-
kutinių šešių mėnesių buvo
apskaitomi tik apėmiu ir
skaitliu laivų tinkamų iš-
vežimui produktų Europon
ir Šiaurinėn Amerikon. o iš-
vežimai už visus metus daug
perviršijo išvežimus 1918
m. Kukurūzų išvežimas be-
veik pasiketurgubino, o yra
laukiama, kad užsieninė pir-
klystė ateinančiais metais
bus dar didesnė.

Javai, kurių kiti dabar
yra valomi, geri, bet nėra
geriausiaisiais. Argentina pasi-
naudoja kitų šalių kurso kai-
nų puolimu; ypatingai jos
naudon išeina franko ir sva-
ro puolimas. Net Suv. Valstijų
doleris neturi pilnos ver-
tės, palikdamas Argentinos
auksinį pesą vienu vertin-
giausių pinigų pirklybos pa-
saulij.

Nors gerovė tarytum yra
užtikrinta iš pardavinėjimo
gamtinių produktų užsieny-
je, bet valdžia žino, kad Ar-
gentina daugiausiai priklaus-
o nuo įvežimo medžiagų iš-
dirbystei ir karei pasibaigus
ji rengiasi drąsinti gyventojus
steigti namines pramonės
išdirbimui Argentinos
nedarytos medžiagos ir su-
mažinti žmonėms padirbtų
jų daiktų lėšas.

ANGLIJOS AMBASADO-
RIUS APLEIDO
WASHINGTONĄ

Washington, gruod. 30 d.
Anglijos ambasadorius Suv.
Valstijose vicegrovis Grey
šiandien išvažiuos New
Yorkan ir subatoj išvažiuos
namon raportuoti savo val-
džiai. Išvažiuodamas jis ne-
simatė su perz. Wilsonu. Jo
įpėdinis tol nebus paskirtas,
kol jis neparvažiuos Lon-
donan.

Mūsų Tautai ir Tėvynei!

.. Prezidentas Antanas Smetona. ..

Valio, Pirmas Lietuvos Respublikos Prezidentas! Ilgiausiu Metu!...

Taikos sutartis įeis galėn
Sausio 6 dieną.

Vokiečiai pasirašys be to-
lesnių derybų.

Paryžius, gruod. 30 d. —
Augščiausios tarybos rate-
liuose pradėta vėl tikėtis,
kad versalinės sutarties pa-
tvirtinimai bus tuoj pada-
ryti.

Yra manoma, kad sutar-
tis įeis galėn pagaigoje sau-
sio pirmosios savaitės; kliu-
tis kyla tarp talkininkų ir vo-
kiečių dėl pergabavimo tal-
kininkų kareivių į tas vie-
tas, kur bus laikomas plebis-
citas.

Buvo sakoma, kad vokie-
čiai gal nuspręs pasirašyti
po protestu, nelaukę patik-
rinimo skaitlinių tonų reika-
lajamų prieplaukos laivų.

KARPATO RUSIJOS KON-
GRESAS PRIEŠ BOL-
ŠEVIZMĄ.

New York, gruod. 29 d. —
Lyga Karpato-Rusijai vaduo-
ti, šiandien atidarydama čia
savo trečią kongresą, grieš-
tai atsistoja prieš bolševiz-
mą ir kraštutinį radikaliz-
mą. Buvo skelbiama susivie-
nijimas visos Rusijos po vie-
na valdžia.

Enver Paša ir Talaat Bey buvo
pakliuve į lietuvių rankas.

Ištruko ačiu vokiečių
klastai.

Stockholmas, gruod. 19
d. (Pavėluota). — Švedų
karininkas, pulk. Dalbeck,
vedantis lietuvių orines jie-
gas, kuris tik ką sugrįžo iš
Kauno papasakojo, kaip da-
bar ištremtieji buvusieji
Turkijos ministrai Enver
Paša ir Talaat Bey, paspru-
ko iš lietuvių rankų ero-
planu; juos buvo suėmę kelios
savaitės atgal Anglijos afi-
cieriai ir lietuvių kareiviai.
Vieną dieną, kaip pasa-
koja pulk. Dalbeck, ties
Daugpiliu pasirodė nepa-
rastai didelis eroplanas, vi-
sas padirbtas iš aliumino;
sugedus motorui lakunai tu-
rėjo nusileisti ant žemės
Daugpilio apilinkėj.

Be lakuno ir mašinisto
eroplane buvo dar du pa-
sažieriai. Visi jie buvo su-
areštuoti, bet vėliau jiems
buvo leista vaikščioti mie-
ste po sargybą liuosai.
Antrytojaus, kada moto-
ras buvo sutaisytas, vokie-
tys lakunas vardu Rother,
kuris buvo tarnystėje pas

lietuvių, paprašė, kad jam
leistų lėkti ta mašina su
mokiniu. Jam leido lėkti,
bet eroplanas tuoj nusileido
už kelių mylių nuo miesto.
Čia mokinį lakuną nusiuntė
kur; tuo tarpu atėjo du vy-
rai, saugojami ginkluotų sar-
gų. Rother suspėjo paduoti
tiems vyrams revolverius ir
sargai išvydo, kad jiems į
galvas atkišta revolveriai.
Sargai tapo surišti ir ero-
planas nulėkė sau, už ke-
lių valandų nusileisdamas
Mažojoj Lietuvoj, Tilžėje.
Vėliau Rother telegramoje
prašydamas, kad jo daiktai
butų pasiūti Vokietijon, pa-
aiškino, kad tai buvo ne
pirkliai grįžtantys Maskvon,
kaip jie sakėsi, savo turtą
gelbėti nuo bolševikų, bet
Talaat ir Enver.

PRADĖS ISTRAUKTI KA-
REIVIUS IŠ GARY.

Gary, Ind., gruod. 30 d. —
Šiandien buvo užreikšta,
kad nuo sausio 1 d. pradės
ištraukinėti ketvirtą divizi-
ją, kuri čia stovi nuo spalio
6 d. Ji buvo pasiūta ten
steriklauzių saugojimui.

Latviai slapta tarias su Rusais.
Estai kaltina Francuziją.

LATVIAI SLAPTA PADA-
RĖ SUTARTĮ SU RUSAIS.

Revelis, gruod. 27 d. per
Londoną gruod. 30 d. —
Latvių valdžia beveik už-
baigė daryti mušių pertrau-
kų sutartį su bolševikais.
Tarybos, kurios nenoroms
buvo vedamos per estų suva-
žiavinimą su bolševikais, pa-
siekė laipsni galutinių klau-
simų apie rubežius. Yra lau-
kiama, kad mušių pertrauka
ir paskui taika bus pasirašy-
ta tuojaus po estų susitari-
mui, ar ir anksčiau.

Svarbiausia priežastimi
to, kad tarybos buvo veda-
mos slapta gal buvo latvių
valdžios baimė, jog tas ne-
patiks Francijai, kol Ber-
mondas yra jų žemėj. Ji
taipgi mano, kad dorpati-
nei konferencijai buvo lem-
ta neturėti pasisekimo, nes
gen. Judeničo klausimas bu-
vo reikalingas jų konferen-
cijos pasisekimui.

Tarybas vedė latvių dele-
gacijos raštininkas Mennsi,
kurį matė paduodant laišką
bolševikų vadui Joffe. Estai
jį areštavo ir išsiuntė lau-
kan iš šalies, o Joffe pripa-
žino, kad tai buvo oficialūs
latvių valdžios laiškas.

Latviai reikalauja Letgalių
ir Daugpilio.

Latviai reikalauja visų
Letgalių ir miesto Daugpi-
lio (Dvinsko). Sovietiniai
rusai negalėjo susitaityti
smulkmeniškai su jų išlygo-
mis, sakydami, kad Daug-
pily latvių yra vos 6 nuos.
ir kad didelės Letgalių da-
lis taipgi apgyventos rusų.

ATEIVIŲ UŽPLUDIMAS
TIK LAIKINAS.

New York, gruod. 30 d. —
Vietos ateivystės viršininkai
yra tos nuomonės, kad dide-
lis ateivių užpludimas per
šitą uostą yra tik laikinas;
toliaus, jie mano, ateivystė
apsistosianti. Jie mano, kad
ateinančiais metais per New
Yorką atvyks nedaugiau
kaip 300,000 ateivių, ku-
met prieš karą atėidavo nuo
800,000 iki 1,000,000 ate-
vių per metus.

PRAŠO POPIEŽIAUS PA-
GELBĖTI PALIUOSUOTI
200,000 BELAISVIŲ IŠ
SIBIRO.

Rymas, gruod. 30 d. —
Lenkija, Austrija, Čeko-slo-

Bet tai yra antros svarbės
dalykai, kurie, sakoma, len-
gvai duosis nuspręsti. Šitie
galimūmai turi didelės įta-
kos į upą kitų Judeničo ka-
reivių. Dabar yra tikrai ži-
noma, kad šiauriniams ru-
sams nebus leidžiama persi-
organizuoti ant latvių žė-
mės.

Estai kaltina Franciją.

Kad e tų ir sovietininkų
rusų tarybos nenutiko, tai
tam nėra kaltos nei Ameri-
kos, nei Anglijos valdžios;
tą pasakė užsienio reikalų
ministeris Dirk, kuris aplin-
kiniu budu kaltę nuvertė ten-
kur ji priklauso. Jis pasakė,
kad nei Suv. Valstijos, nei
Anglija nedarė nei mažiausio
spaudimo į konferenciją
Dorpate. Tiesiu budu jis ne-
kaltino nei francuzų spaudi-
mo. Bet kiekvienas, kas tē-
mijo į einančius dalykus
Dorpate, žino, kad francu-
zų valdžia darė visa ką,
tik ji galėjo, kad nedalen-
tų prie taikos, ar mušių pertrau-
kimo ir kad tuomi ausaugo-
jus Judeničo kareivius ir pa-
laikius blokadą prie sovietinė
Rusiją.

Bet dorpatinei konferen-
cijai nėra lemta žuti. Prie-
singai, viskas nurodo į tai,
kad ji artimoje ateityje pa-
sibaigs laimingai. Latvių
tarybos jau beveik užbaigė
tos. Lietuviai, kurių padėji-
mas yra sunkesnis už visų
kitų dėl jų artumo su len-
kais ir vokiečiais, gal bus
paskutiniaisiais pasekti kitus,
bet Pabaltijos šalys butinai
padaris su sovietine Rusija
taiką tuojaus.

vakija ir Vengrija kreipėsi
į popiežių Benediktą prašy-
damos pagalbos išliuosavi-
mui apie 200,000 jų valdin-
nių, kurie yra laikomi karės
belaiviais Sibire ir kenčia
visokias sunkenybes.

Kitas prašymas pasiūsta
Raudonojo Kryžiaus Gene-
vos biuran, prašant, kad vi-
sos organizacijos šakos pris-
sidėtų prie padengimo lėšų.

ORAS

Chicagoje ir apilinkėje.

Šiandien nepastovus ir
šaltėnis; ketverge gražu,
šiek tiek šalčiau.

Saulėtekis, 7:19 v. ryto;
Saulėleidis, 4:28 v. vak.

LIETUVA

Published daily except Sundays and
Holidays by the

LITHUANIAN PUBLISHING COMPANY, INC.
253 S. Morgan Street, Chicago, Illinois.

Telephone Boulevard 42-0.

J. GEDMINAS, EDITOR.

Entered as Second-Class Matter July 13, 1893, at the Post
Office at Chicago, Ill. under act of March 3, 1897.

SUBSCRIPTION PRICE:

In Chicago, by mail —	
One year	\$6.00
Six months	\$3.50
Three months	\$1.85
In Chicago, by carrier —	
One copy	.02
Per week	.12
Per month	.50
In the United States, outside of Chicago, by mail —	
One year	\$5.00
Six months	\$3.00
Three months	\$1.65
To Canada, Lithuania and all other foreign countries —	
One year	\$7.00
Six months	\$4.00

LAIMINCŲ NAUJŲ METŲ!

Šiuomi velijimu pradėsime naujus — 1920 — metus. Reiškia, vėl praėjome vieną metų gyvenimo vagą. Kartą-gi lietuvių tauta praėjo vieną savo atgimimo vagą. Praėjė — 1919 — metai — tai mūsų tautos atgimimo metai, tai Lietuvos respublikos susivertimo metai. Šitie — 1920 — metai bus lietuvių tautos ir Lietuvos respublikos atgimimo metai.

Tiesa, lietuvių tautos priešakyje stovi sunkus laikotarpis, sunki-atsakli kova, tačiau lietuvių praeitis parodo, kad jie neatsisako nuo savo tvirtų pasiryžimų, bet pergali visas kliūtis, visas sunkenybes.

Dabar atbunda Lietuvis-Galiūnas, kurio neįstengs pergalėti nei Vokietis, nei Rusas, nei Lenkas. Nors, sulyginant, nedaug lietuvių, tačiau jų vienybė, narsumas ir karšta Tėvynės meilė viską įveiks.

Lietuviai atsižymi nepaprastu narsumu kovoje su savo priešais. Sugrįžę Vokietijon vokiečiai praneša, kad lietuviai kovoja nesulyginamai narsiau už rusus ir net kazokus, kurie ytin buvo pagarsėję pradžioje visavietinės karės. Jie, sako, žino tik vieną žodį: "Pirmyn!" — Jie žino tik vieną obaisį: "Už Tėvynės liuosybę ir garbę kovosim iki galo!"

Mes matome, kad Lietuvoje mūsų vienuolika viską sudeda ant Tėvynės aukuro — netil: savo turta, bet ir gyvastį.

Taigi ir mes, kaip Lietuvos vaikai, negalime ir nepivalome apsirūbežuoti vien tik gerais velijimais — mes turime paremti kovojančius-argstančius savo vienuolika Tėvynėje.

Lietuva šaukiasi pinigiskos pagalbos. Ji prisitūti čionai tam tikrus pasiuntinius, kad priderandai perstatyti visą reikalą ir paskatinti prie parėmimo. Tie pasiuntiniai nepribuvo prašyti nuo mūsų aukų, bet tik paskolos.

Todėl kiekvienas iš mūsų, sutikdamas Naujus Metus, privalo atidžiai permislyti, ką jis nuveikė gero ir naudingo dėl savęs, savo Tėvynės ir Tautos labui praėjusiais metais. Kartu su tuom kiekvienas privalo nusistatyti (nors abeluose bruožuose) sekančių metų veikimo programą — kaip linkui savęs, taip ir linkui Lietuvos ir savo Tautos.

Šiuom atvėju mums reikia nusistatyti ir tvirtai pasižadėti kaslink pinigiskos paramos Lietuvai. — Tegul nei vienas iš "Lietuvos" skaitytojų ir rėmėjų neliks nepirkęs Lietuvos Bonų! Pirkite sulyg išgalės kuodžiausiai! Neapvilkite Lietuvos valdžios, neapvilkite visus mūsų Tautos! Juk neturėjimu pinigų niekas negali atsakyti.

Turėkime atmintyje Lietuvos Finansinės Misijos permininko, gerb Jono Vileišio užreiskimą Am. L. T. Tarybos posėdyje, gruodžio 23 d.

"Mes atkeliaavome ne kaip kokios partijos nariai, bet kaip naujai susikurusių Lietuvos valstybės pasiuntiniai... Amerikos lietuviai per kelias dešimtis metų rėmė visus savo Tėvynės stambiusius reikalaus, todėl mes esame pilnai įstikinti, kad ir dabar, kuomet Lietuvos nepriegulmė reikia viso svieto lietuviams apginti, Amerikos lietuviai mūsų tikslą širdingai parems ir duosniai atskreips į Lietuvos Respublikos atšaukimą, pirkdami Lietuvos Laisvės Paskolos Bonus. Sveikin per Tamstas visus Amerikos lietuvius ir po draug Tamstų Tarybą."

Misijos narys majoras Povilas Žadeikis, kaip karininkas, savo kalboje (irgi A. L. T. T. susirinkime) paliečia kariumenės klausimą. Tarp ko kito štai ką jis pasakė:

"...Kalba kaip Lietuvos Respublikos armijos atstovas ir sveikinu per Tamstas Amerikos lietuvius. Tamstos čionai Amerikoje per daugelį metų suauklėjote didelę paramą dabar susikurusiai Lietuvos Valstybei. Daug čia yra vyrų, kurie jau pradžioje besidarbuodami savo Tėvynės labui, nors už tuksančių mylių nuo Lietuvos gyvendami. Aš prigiliu prie jaunosios kartos, todėl vanden Lietuvos armijos ačiū ju jums už padėjimą Lietuvai kariauti už savo laisvę anais sunkiausiais metais. Jūs Tėvynės Myletojų Draugija, kuri leido švietimo raštus, patekdavo Lietuvon ir ne vienam iš mūsų jaunuolių uždegė širdį Tėvynės meile. Gelbėkite ir dabar tą pačią jaunuomenę, kuri stojo Lietuvos armijon savo liuosybę ginti. Organizuoikitės į savo pradėtas kariumenės kuopeles ir parodykite Lietuvai, jog Amerikos lietuviai supranta, kaip yra svarbus ir rustus šisai numeras mūsų Tėvynės atečiai."

Lietuvos pasiuntiniai pilnai pasitikti Amerikos lietuviams. Taigi, garbūs tėvynainiai, neapvilkite jų, neapvilkite savo Tautos, ir apvilkite Lietuvos!

Vadovaudamiesi geriausais norais ir pasiryžimais, sutartyje sušukim galingu balsu, kuris pasiektų mūsų atgimstančią Tėvynę ir jos dabartinę valdžią:

"Laimingų Naujų Metų, Tau mūsų Tėvynė! Mes rėmsime tavę sulyg išgalės ir prie pirmos progos sugrįšime pas Tave!"

Reikia manyti, kad premjerų konferencija Londone pasibaigė "niekuom" arba "svarstomi dalykai" tapo atidėti "pagalgesniam laikui". — Anglijos spaudoje užginčyta, kad tai buvo konferencija dėl sudarymo kariško sąryšio. Francuzijos spaudo krikštauja, kad sąryšis "jau" sudarytas. P-s Clemenceau, važiuodamas į Londoną, užreiskė, kad jis svarstys "apie viską". Ir suprask žmogus... Tai diplomatiniai-politikiniai "manevrai" "nugąsdinimui" vokiečių ir bolševikų.

Pastabos-Išvados.

S.L.A. Savaitė praėjusi su pilna pasekme, — taip skelbia "Tėvynė". S.L.A. kuopos daugelyje vietų turėjusios dideles pasekmes išsurengtų prakalbų, paskaitų ir pasilinksmimo vakarų. Prisirašę prie Susivienijimo šimtai naujų narių. Pavyzdin, Worcesteryje (Mass.) vienu vakaru prisirašė virš 20 naujų narių. Taipgi puikios pasekmės buvę Pensylvanijoje ir, abelnai, rytinėse valstijose. Tai, išties, malonu temyti šitokią apsiereiskimą. Kuo ta organizacija bus didesnė narių skaičiumi, to didesnius darbus galės atlikti — kaip pačių narių, taip ir visos tautos naudai.

Lietuvių - dailininkų iš Amerikos laukia Anglijos ir Škotijos lietuviai. Štai kas apie tai rašoma "Išviečių Drauge":

"Stasys Šimkus, garsus mūsų kompozitorius - dailininkas, podraug su lietuvių dainininke p-lė M. Rakauskaitė (soprano) ir p. Stogiu (basas), šį pavasarį žada grįžti iš Amerikos Lietuvon. Gal buti, pakeliui užvažiuos ir į Škotiją-Angliją".

Reikia manyti, kad gerb. St. Šimkus, o kartu p-lė M. Rakauskaitė ir p. Stogis, ištikrųjų atkankys lietuvių kolonijas Anglijoje ir pakvies — su muzikos ir dailos pagalba — savo vienuolika "namo".

Lietuvos atstovybė Londone jau susitvarkė. — "Ts. Dr." nuo gruodžio 13 d. praneša, kad grafas Tiškevičius (iš Biržų) jau oficialiai apėmęs Londone Lietuvos atstovybę. P-s K. Biliauskas pasilikes atstovybės narių; jis atstovybės ir asmeniskais reikalais lankėsi Lietuvoje, bet jau sugrįžo kartu su savo jauna žmona, su kuria ką-tik apsiavedė Lietuvoje. Sąryšyje su tuom "Ts. Dr." išreiskia šitokius velijimus:

"Šimta metų pragyventi, Nenumirti, nepasenti, Gerą lizdą sutaisyti, Jokio vargo nepaisyti".

P-s Čepinskis jau išvažiuos Šveicarijon, iškur, truputį paviesjęs, grįžias Lietuvon.

Vaikų Biuro Darbas.

1912 metais Kongresas išdirbo įstatymus, kuriais buvo sudarytas Vaikų Biuras. Tas Biuras buvo padarytas dalimi Darbo Departamento ir Kongreso paskirta jam priedermė ištiirti ir pranešti viską, kas liečiasi vaikų gerbuvo tarpe įvairių klesų mūsų gyventojų.

Per septynerius metus savo gyvavimo, Vaikų Biuras surinko nemažai informacijų apie vaikų padėjimą Suviennyose Valstijose. Jo pirmoji užduotis buvo surasti, kodėl tiek daug kudičių miršta kudičkystėje. Mažiausiai tris šimtai tuksančių kudičių, gimusių per metus Suviennyose Valstijose, miršta neišgyvenę nei dvylikos mėnesių. Kas tai yra per priežastis?

Vaikų Biuro agentai ėjo į miestų ir sodžio distriktus, kad surastų tam klausimui atsakymą. Jie lankėsi namuose, kuriuose kudičiai gimė ir tirinėjo apystovas, kuriose jie gyveno ar miršta. Ką Biuro agentai patyrė, buvo atspaudinta raportuose, kurie parodo, kad daugelį priežasčių, kurios veda prie kudičių mirties, ar kurios neleidžia jiems išaugti kaip jie turėtų į sveikus ir veiklius vyrus ir moteris, yra galima prashalinti ir kad didelis kudičių skaičius gali buti nuo mirties išgelbėta, jei jie, ir jų motinos butų tinkamai užlaikomi.

Vaikų Biuras taip-pat ištyrė ir pranešė apystovas, kuriose kudičiai dirba ir žaidžia, ir kaip apsieinama su tais, kurie yra silpno proto arba nerangaus pabudžio. Jis atspaudina buletinus su apeinančiais kudičius įstatymais, kitus aprašančius veikimą kudičių labui Suviennyose Valstijose ir kitose šalyse ir dar kitus su patarimais draugijoms dirbti labdarės darbą jų apilinkėse. Biuras taip-pat priėmė seriją knygucių, pamokinančių motinas, kaip užsilaikyti pačioms ir kaip užlaikyti kudičius. Trumpai sakant, Biuras stengėsi buti tarpininku ir suteikti įvairių žinių, kurios paliečia kudičius.

Pradžioje antrų metų mūsų karės, Vaikų Biuras, padedant Tautiskaj Apsigynimo Tarybos Vaikų Apsaugojimo Sekcijai, kad geriau išaiskinti reikalą apsaugoti kudičkystę kaip ir ramybės laikais, pradėjo vesti metinę kudičių kampaniją. Tai kampanijai programos buvo sudarytas, pasiremiant tomių žiniomis, kurias Biuras buvo

surinkęs laike penkerių metų tyrinėjimo. Tame programme užreikalingiausius dalykus kiekvienoje apilinkėje buvo skaitoma, pirmą, visuomenis apsaugojimas vaikų ir kudičių sveikatos; antra, užtikrinimas kiekvienos šeimos ineigų, kad motina galėtų buti namie ir prižiūrėti vaikus, vietoje eiti dirbti, kad juos užlaikyti; trečia, viso laiko mokslas kiekvienam mokyklos amžiaus vaikui ir apsaugojimas bei prižiūrėjimas dirbančiųjų vaikų; ketvirta, suteikti vietos ir progos žaisti visiems vaikams ir jaunomėnei.

Beveik kiekviena motina Suviennyose Valstijose išgirdo apie svėrimo ir mieravimo bandymus, kurie buvo daromi vaikų metais, kad žinoti, ar kudičiai ir mazi vaikai augo, kaip jie turėtų augti, ir kad nurodyti tėvams ir draugijoms ko kudičiams reikia. Daugelis motinų taip-pat išgirdo apie "Buk Mokykloje Vajų", kitą iš metų veikimo darbų. Laikė šio vaizaus buvo nurodyta mokyklos nauda, sulyginant su nauda darbo ir tėvai buvo raginami laikyti savo vaikus mokykloje kuolgiausiai, kad jie gautų progos išlavinti protą ir kūną, ir galėtų aiškiai žiūrėti į ateitį.

Vaikų metai buvo kooperatyvis darbas. Prie to darbo buvo patrauktos įvairios organizacijos, kaip tikybines, taip ir svietiskos, daktarai, slaugės, mokytojos, socialiai — veikėjai, ir visi tie, kuriems rūpi kudičių gerovė. Jie visi prisidėjo delto, kad pagerinti jų apilinkėse vaikų buvį ir padėjo išdirbti daug konstruktyvių plesnų kudičių labui. Tarpe metų darbo pasekmių galima priskaičiuoti įsteigimą vaikų sveikatos centrų ir klinikų, naujų žaislam daržų, daugiau slaugių ir geresnių teisių vaikų apsaugojimui. Tarpe mažiau paliečiančių, bet nemažiau vertės turinčių pasekmių, yra kooperacijos pastangos, nes vaikai yra butina gyvenimo dalis kiekvienos apilinkės ir nusprendimai, kad darbas, kuris buvo pradėtas vaikų metais butų teisiama ir toliau. Už vadovą tame darbe Vaikų Biuras išleido taisyklės, pritaikintas vaikų laimybės laikais, pradėjo vesti metinę kudičių kampaniją. Tai kampanijai programos buvo sudarytas, pasiremiant tomių žiniomis, kurias Biuras buvo

sijungė su Lenkijos valstybė. Toliau eina lenkiškos poezijos eilutės, kuriomis lenktų laikraštis bando įtikinti "pilka vilna apsilvilkusius, pilnomis širdimis dievotumo žmones", kad jie suprasčiau savo paklaidą ir vėl prie Lenkijos prislytų, kaip tuose abiejų tautų aukso laikuose kai Zigmantas karalius jas buvo sujungęs. Maršalo Fochio siena Paryžiaus kongrese ne visai atatinka etnografinios dėsniui. Užtektinai patenkina ji mus į vakarus su Nemunu. Augustavas, Suvalkai, Seinai draug su ežerais tenka Lenkijai. Priklausomums taip ir Vištytis su Kaldaria, kurie neteisingsi paliekama lietuvių pusėj. Ant Nemuno nustojame Druskininkų. Tose vietose siena eina išilgai Nemuno vasaros rytų link, vėliau nusisuka palei Vilniaus — Dinabarko geležinkelį keltą varstų atstu. Ir čia mums

muose dalyvavo daugelis Amerikos veikėjų, kaip ir daugelis žymių svečių iš užrubežinių šalių, atsižymėjusių savo šalyse kaip eksperimentais dalykuose apenantiuose kudičkystę; taip kad ten sudarytos taisyklės galima laikyti už teisingas nurodymus, kas Amerikos vaikus yra reikalinga, kad jie išaugtų taip kaip reikia.

REKONSTRUKCIJOS DARBO SUTRAUKA.

Darbo Departmentas. Darbo Statistikų Biuras praneša, kad naminiai rakandai ir drabužiai pabrango 139% daugiau nuo 1913 m., iki spalio 1919 m. Valgis pakilo daugiau neg 80% ir apsigyvendinimas 17.75%, o anglis ir šviesa siekia daugiau neg 45% sulyginus su 1913 m. Abelnas pakilimas šeimynos pragyvenimui, inimant viską siekia 82.1%. Šie skaitmenys yra remiami ant tyrinėjimų, daromų tarp 12,000 šeimynų, 92 apskričiuose.

Komercijos Departmentas. Iš Grinby, Anglijos pranešama, kad žvejai ten uždirba \$30,000 į metus ir priežasties kainų kilimo.

Darbas. Sulyg statistikų parodomą, kad ateivių svetintaučių Suviennyose Valstijose yra apie 10% visų gyventojų, bet savo darbu jie pristato apie 50% visų išdirbysčių kaip industrijinių, taip ir mekaniskų.

Emigracija. New York Times praneša, kad spalio 4 d. 3 laivai išplaukė į Europą su 4,000 pasažierių, iš kurių 2,000 buvo italai, lenkai, ir graikai — važiuojantys namo su vilčia gauti dalis žemių, kurios jų šalys yra naujai apturėję laike karės.

Ekonomija. Washington Post praneša, kad sutrauka Bostono bankų darbų parodo, kad Suvien. Valst. saldumynų yra suvalgoma kas-met apie 1,100,000,000 svarų. Amerikiečiai kas-met jų išperka už \$750,000,000.

Maisto Administracija. W. A. Glasgow, Maisto Administracijos patarėjas, spalio 8 dieną pridavė bilą Senato komitetui, kurie tyrinėja cukraus stoiją, kad butų investa Federale cukraus kontrolė iki gruodžio 21, 1920 m., kad neleisti cukraus kainoms kilti augštin.

Lietuvių Tautos Kova už Liuosybę.

(Pabaiga).

PRANEŠIMAS IŠ WASHINGTONO.

Rezoliucija protesto mitingo 1919 m., rugs. 14 d. Ukmergės apskrities piliečių, apie 26 tuksančių asmenų, Amerikos Jungtinei Valstybei ir Europos Valstybėms įteikti.

Kadangi per didįjį karą kraują buvo liejamas mažesnioms tautos išvaduoti, kadangi Wilsono 14-je punktų, kurie padėti į taikos pagrindą, sakeltas tautų atsisprendimo obaisis, kadangi prie didžiojo karo Lietuva prisidėjo krauju ir turtais, kadangi Lietuva dabar gina vakarų Europą nuo bolševizmo bangų ir kadangi Lietuva pareiškė buti nepriklausoma griežtai reikalaujam:

- 1) Kad Lietuvos nepriklausomybė neatidėliojant sąjungininkų butų pripažinta etnografinėmis sienomis su Ukraina.
- 2) Kad lenkų, vokiečių ir kokių kitių gaudys tuojau išeitų iš Lietuvos ir protestuojame prieš tokius sąjungininkų darbus, kurie padeda lenkam kelti už demarkacijos linijos pamažu pagrobti Lietuvą. Gana pardavinėti Lietuvą, šalin visi pasikesintojai!

Valio nepriklausoma Lietuva su sostine Vilniuje! (Seka parašai). Apskrities Viršininkas.

Demarkacijos Linija.

Lenkų laikraščiai laikinąją demarkacijos liniją vadina

"granica polsko litewska." Jei ir pradeda kur žodį "tymcasova" tai visada jie tą supranta taip, kad lietuvių pusėje dar pasilike lenkiškųjų plotų, del to jie jaučiasi nuskriausti. Net iš Vilniaus išsiuntinėjo lenkų laikraščiams šiuo reikalu tokią žinią: "Kompetentinės sferos išskaitliuoja, kad Ententes pasiulomoji naujoji demarkacijos linija atiduodanti lietuvių rankas apie 6,000 ketvirtinių kilometrų lenkų apgyventos žemės." Kad francuzai lengviau tą lenkų "skriaudą" suprastų laikraščiai pridėda, kad tai busis toksai žemės plotas kai Alzaijai. Lietuviams tenką netik Malėtai ir Šlavintai, kuriuose mažiausia esą apie 72 proc. lenkų — (Tai pasirodo bus lenkų lenkiškiausi miestai, dargi kai pačioj Lenkijoje, nes ir tenai nėra miestelio kur butų mažiau 30 proc. lenkų. Red.), — bet ir

plotai tarp Vilijos ir Nevėžio, Sventosios sritis iki pat Ukmergės ir Kedainių. Ten esama ištisai lenkiškų valčių k. Babtai ir Vendiogalė. Penkiose dešimtyse "Kovensčiznos" pasienio parapijų lenkai sudaro 70 proc., gyventojų. Iš 60 Kauno gubernijos miestelių Regentų taryba yra gavusi pareiškimų, kur gyventojai sakosi norį priklausyti lenkam. Pačiam Kaune, esančiam paže pat srityje, laike paskutiniųjų rinkimų pasirodė, prieš 42 proc., lenkų tik 17 proc. lietuvių. Kaunas yra lenkų miestas ir klausant liaudies valios privalėjo pasilikti lenkų pusėje.

"Kurjer Poranny" šiuo klausimu vedamajame straipsnyje: "Granica polsko-litewska", pridėdamas žemėlapi, paduoda plokštę tokiu išvaduojimą: "Pasienio demarkacinė linija skirianči Lietuvos etnografinę už

mazgą Kovensčiznos valstybėje nuo žemių apgyvendintų lenkais ir gudais ir prisijungiančių tuo ar kitu būdu prie Lenkijos, tapo Paryžiuje sulyg Fochio pasiulymu užtvirtinti. Svarbus tai įvykis tolesniam Lenkijos sienų nustatymui, svarbus tai įvykis apskritai Rytų žemių klausimą rįsant... Toji linija galutinai laidoja viltį, kad visa Didžioji Lietuva kunigaikštija susijungusi su Lenkija atgintų naujam savystoviam gyvenimui. Lietuviai ir žemaičiai tuo būdu pasiekė daugelio metų politinės agitacijos vaisių, kurią rėmė iš lauko vokiečiai ir rusai. Šiandien jau tikrai nėra visai patenkinti tokiais įvyksniais, kurie atima jiems galimybę susisiekti su Vilniumi.

Mes gi tik širdgela tesutiksimės skirti Trakų žemę nuo Žemaitijos, kuri nuo pusės XV amžiaus tuksančiais ryšiu su

daroma didelė skriauda, kurios negalime užtylėti griežtai neprotestavę. Strateginiu atžvilgiu toji siena į rytus nuo Nemuno mums yra didžiai pavojinga. Grumojai visi gelžkelio linijai, kurią priešas užimantis Lietuvos žemes kas valandą gali mums perkirsti ir nutraukti Varšuvos su Vilniumi susiešinimą. Toks dalykų stovis nelaidojo mums užtektinai Vilniaus pasilaikymą, kuris dėl suprantamų aplinkybių atima mums didžiausius etnografinius lenkiškus plotus. Vilniaus gyvenimo reikalai, kaip ir etnografiniai dėsni reikalauja, kad Vilnius iš vakarų ir iš šiaurės butų apsaustas žymiai didesniu žemės plotu, priklausančiu tai valstybei, kurios Vilnius bus sostinė. Toji aplinkybė kad mažas etnografinis Lietuvos (Tąsa ant 4-to pusl.).

Iš Gyvenimo Lietuvių Amerikoje

MINNEAPOLIS, MINN.

Amerikos Universitete tyrinėja Lietuvių tautą ir jų kalbą.

Minnesotos Universiteto antropologijos mokytojai ir studentai, tyrinėdami Europos tautas, atrado, kad "Lietuvių tauta yra seniausia ir jų kalba gražiausia" — užrašė panelė B. W. Clark, instruktorė antropologijos mokslo.

Per keletą mėnesių jau ji ieškojo lietuvių po miestą Minneapolis, idant gautų daugiau informacijų apie lietuvių tautą; antgalo jai pasisekė surasti lietuvių. Gruodžio 16-tą d. Universitete surengė lietuvių vakarą, kur, apart studentų, atsilankė ir buvęs lietuvių tautų tytytojas, profesorius, antgalo jai pasisekė surasti lietuvių. Gruodžio 16-tą d. Universitete surengė lietuvių vakarą, kur, apart studentų, atsilankė ir buvęs lietuvių tautų tytytojas, profesorius, antgalo jai pasisekė surasti lietuvių. Gruodžio 16-tą d. Universitete surengė lietuvių vakarą, kur, apart studentų, atsilankė ir buvęs lietuvių tautų tytytojas, profesorius, antgalo jai pasisekė surasti lietuvių.

Tarp kalbų studentai skaitė Ad. Mickevičiaus poeziją, kuriose aiškiai išreikšta jo pasiilgimas tėvynės-Lietuvos.

Kadangi tą vakarą mažai laiko tebuvo platesniam apkalbėjimui Lietuvos ir lietuvių reikalų, tai buvo prižadėta surengti didelis lietuvių vakaras Minnesotos Universitete, kur bus plačiai apkalbama lietuvių tauta. Taigi, ateina gadynė ir laikai, kur net ir ponams prisieis mokintis muzikų kalbos.

Vyčio Brolis.

SO. OMAHA, NEB.

Pas mus šiuom laiku tytytojas. Visas lietuvių judėjimas apsislojo del angliakasių streiko, kurį atjaunė visas miestas; tas daug paliečia ir lietuvių. Daug kas sumanyta veikti, bet taip dalykams stovint negalima gauti svetainės. Laukiame progos, neatsižvelgdami į tuos trukdymus. Musų klebonas darbuojasi kas vakaras nešiodamas Kalėdų plotkas. Kaip girdėti, žmonės nemažai aukauja, taigi žinot, kokiai ir kieno naudai klebonas apvers tas aukas.

Parapijonas.

SO. OMAHA, NEB.

Gruodžio 7 d. buvo šventė Antano iš Padvos Dr-stės susirinkimas. Viskas nuo-

sekliai ir ramiai buvo svarstoma iki atėjo klausimas, ką darysim su organu.

Pereitais metais dragystė pagal narių nutarimą buvo užsisakius dienraštį "Lietuvą"; taipgi kitiems metams dragystė nutarė palikti tą patį organą "Lietuvą". Vienas narių įnešė, kad nebūtų priverčiama imti, o kas nenori, gali neimti. Čia ir pasipylė "nenoriu gaziotos, nenoriu gaziotos". To kiti narių, kurie nenori gaziotos yra apie 10 ar 15; jie nenori skaityti laikraščio lietuvių kalba. Gerbiamieji, jus teisinatės, kad jus neturite laiko skaityti, ar nemoget; pagal mano supratimą jus turite laiko iki valiai; dirbate daugiausia 8 valandas, tai ką jus veikiate visą tą liuosą nuo darbo laiko. Jeigu patys nemokate, tai moteris gal moka. Jeigu skaitysi laikraštį, tai tavęs negąsdins pasaulio pabaiga, tu pats pamatysi ir nereikės klausyti kokių plepalų.

Narys.

SHENADOAH, PA.

Čionai gyvuoja S. L. A. 23-čia kuopa, turinti suvirš 200 narių. Pereitame susirinkime, laikytame gruodžio 7 d., tarp kitko, raštininkei p. M. Valaitienei, perskaičius nuo Lietuvai Gelbėti Draugijos atsišaukimą, tapo išrinkta komitetas, sutverti čionai L. G. D. skyrių; taipgi 23-čia kuopa iš savo izdo nutarė paaukauti \$10.00 ir susirinkime buvo

rinkta aukų; surinkta \$4.60. Shenadoah'iečiai, dabar turite progą sušelpiti tėvynę - Lietuvą, prisirašydami prie Lietuvai Gelbėti Draugijos (Lietuvos Raudonojo Kryžiaus), nes prisirašymo pinigai ir surinktieji per šią garbingą organizaciją, yra vientik Lietuvos gelbėjimui. Taigi subruskite visi. Kas tik skaitote save lietuviu, prisirašykite prie L. G. D. Galite prisirašyti kas vakaras J. Abračinsko svetainėje.

Šitą patį vakarą, pradedant Susivienijimo savaitę, buvo laikyta paskaita trijuose skyriuose: 1. Peržvalga iš Susivienijimo Istorijos, 2. Pašalpa ir Apdrauda, 3. Darbininkų Klausimas. Paskaitą skaitė p. A. Staniškis. Paskaitų pasekmės buvo tos, kad prisirašė 13 naujų narių, prie garbingos mūsų organizacijos S. L. A. Literatūros parduota už \$8.

Daugia tokių vakarų, kurie neša žmonijai, kaip dvasišką, taip ir materialiską naudą. Taigi reikia ištarti padėkos žodį p-lei Dundziuliui už paskambinimą pianu, o p-lei Naliwaikiutei už paskambinimą kelių deklamacijų, laike pertraukų.

Antgalo, reikia pasakyti musų prelegentams ir paikimko žodį, už pridėjimą paskaitoje trečiojo skyriaus. Tretytis skyrius paskaitų tai buvo vien tik bolševikų agitacija, ir p. A. Staniškiui patartina, apsižiūrėti kokiam stovyje, esąs, kad jau pamestų muškinimą kitų, arba pradėtų tarnauti vienam ponui, o ne dviem!

G. Vargdienis.

PITTSBURGH, PA.

Čia pas mus nekokios naujienos. Plieno darbininkų streikas tebesitęsia ir toliau ir jam galo dar nematyti. Daugelis pradeda jau grįžti atgal į dirbtuves, netekę kantrybės laukti pabaigos.

Kadangi tarp plieno darbininkų yra labai daug lietuvių, taigi šitas streikas atsiliepė ir ant lietuvių judėjimo. Draugijose pasidarė suirimas iš pirmos streiko dienos; neišėjus visiems į streiką, ne-streikierius pradėjo braukti lauk už skebavimą; bet padėjimas nekoks ir didžiūmai, kadangi per daug skebų. Yra, mat, dirbtuvių, kurios visai nesustoję dirbusios. Dabar nekurieems pradėjus grįžti atgal, suirimai dar didesni pasidarė. Draugijose neapykantą vieni prieš kitus. Visas gyvenimas kaip apmirus. Suirimai netik pašalpinėse draugijose, bet ir dailės draugijose. Daugelis išvažinėjo kitur laimės įeškoti; kiti gavo darbus kur į hotelius, kur daugiausia vakarais reikia dirbti. Iš didelio Birutės Choro liko vos burelis; bet vilties nežudo nors tie ir veikia kiek galėdami. Birutėčių tikslu yra kelti dailę, kiek galima, ir žadinti meilę prie mus Tėvynės Lietuvos. Jų vaidinamieji veikalai parinkti šiam tikslui. Dabar turi pamėg mokintis šiuos veikalus: "Išgama", "Medicinos Daktaras".

Naujų Metų vakare, sausio 1 d., 1919 m. turės puių balių L. M. D. svetainėje, 1420 st., kur bus progos kartą pamiršti visus rūpesčius ir pasilinksinti.

Pittsburgietis.

BROOKLYN, N. Y.

Lietuvos Atstovybės Priėmimas.

Gruodžio 22 d., 1919 m. vakare didžiojo New Yorko lietuvių, svetainėje, 159 Bedford Ave., atsibuvo vakarienė pagerbimui Lietuvos Finansinės Misijos, Adv. J. Vileišio, Majoro P. Žalio, ir kun. J. Žilios. Vakarienėje dalyvavo visi šios apeliokės žymesnieji veikėjai, pradedant laikraščių redaktorais, baigiant draugijų ir bendrovių organizatoriais, vertelgomis, ir šiaip gerais tėvynainiais. Vakaras tęsėsi nuo aštuntos valandos iki ryto trijų. Vakara pradėjo p. J. O. Širvydas, pasakydamas įžanginę prakalbą ir supažindindamas Lietuvos atstovus su visa publika. Pabaigęs kalbą, perstatė tostmistru p. Krušinską.

Iš publikos buvo daug kalbų-parkalbelių, iš kurių nieko daugiau nebuvo galima pastebėti apart didžiausio džiaugsmo, kuomet tauta, iškentėjusi šimtmečius priespaudos ir persekiojimų, šiandien, prieš opiniją viso pasaulio, su ginklu rankoje atstatė savo Tėvynę — Lietuvos Respubliką ant demokratiškiausiu pamatu. Sustiprėjo Amerikos lietuvių siela, sustiprėjo proto jėgos prakilniausiu troškimu, nes visų vienas šauksmas: "i Vienybę"! Šaukė laikraščių redaktoriai, šaukė kunigai — to visi geidžia. Šaukė ir socialistas (mažumietis): "Lai gyvuoją Nepirgulminga Lietuva! Lai gyvuoją Lietuvos darbininkai, kartu su visa inteligentija!"

Pasibaigus kalboms ir linkėjimams iš publikos, kalbėjo majoras P. Žadeikis, varde Lietuvos kariumenės, perbėgdamas abelnais bruožiais nuo pradžios Lietuvos

kariumenės organizavimosi iki dabartinių laikų. Paminėjo žymesnes mūsų vietas, nusveriančias pergale, bolševikų ir lenkų frontuose. Po Majoro P. Žadeikis kalbos tapo pakviestas kun. J. Žilius, kuris kaip neseniai buvęs Lietuvoje patvirtino visą tai ir papasakojo, kiek daug prigelbėjo Lietuvos kariumenei vejant iš Lietuvos kolčakinis susiorganizavę šauliai.

Pasibaigus kalbai, prasi-dėjo užrašinėjimas Lietuvos Laisvės Paskolos Bonų. Pirmas su tukstančiu išėjo kun. N. Petkus, antras paklojo tukstantinę Tautinės Tarybos pirmininkas, p. Vilmon-tas, ir taip tulą laiką tęsėsi tukstantinės; pagaliaus, nuėjus ant mažesnių sumų, pas visus pakilo didelis entuziazmas, kuomet pulkininkas Perry, — Lietuvos karinės misijos narys, — užsirašė už penkis šimtus dolarių Lietuvos Laisvės Bonų. Kitas nepaprastas nusistebėjimas, — tai kuomet K. Liutkus, žinomas socialistų (mažumiečių) veikėjas nupirko už šimtą dolarių Laisvės Boną. Apart viešo parduavinėjimo, p. P. Norkus p. Bajoras ir keli kiti užrašinėjo kiek kas pasižada. Už kiek viso labo tapo parduota Bonų, tuom tarpu neteko sužinoti, bet galima numanyti, kad už didelę sumą.

Ant pabaigos kalbėjo J. Vileišis, misijos pirmininkas visos Lietuvos Valstybės vardu. Kalbėjo trumpai ir užbaigdamas paprašė, idant pagerbtų Lietuvos Prezidentą atsistojimu. Publika sustojo ir sugiedojo Lietuvos himną.

Vienas iš nesmagumų buvo tas, kurį kiekvienas jautresnis jautė, kuomet tostmistras kviesdamas beveik kiekvieną kalbėtoją persergėjo, kad tik trumpai kalbėtų; reiškia, kviečia kalbėti ir geidžia, kad nieko

nepasakytų. Juk publiškai, kuri čionai buvo, pakanka vieną kartą pastebėti.

Šaulius.

Daugelis žmonių protauja ratu ir todėl pas juos nėra galo ginčams.

Laimė yra ne tame, kad turi visa, ko tik nori. o tame, kad gali gauti daugiau.

The Fraternal Age

The Problems of Peace and the Rights of Little Nations.

Mažoji knygelė formos žurnalas 64 pusl. Anglų kalboje, pašvestas mažų tautų klausimui. Šis numeris veikia visas paskirtas lietuvių reikalus. Čia rasite apart kitų šiuos tralpsnius:

WHO ARE THE LITHUANIANS?

THE NEW LITHUANIAN.

AN APPEAL TO THE AMERICAN PEOPLE.

LISTEN TO THE CLAIMS OF LITHUANIA.

THE LITHUANIAN LANGUAGE.

Geriausia proga supažindinti amerikiečių su mūsų tauta ir mūsų reikalavimais. Nupirkti šią knygelę bent kelias ir padovanok savo kaimynui. Pasiakubink, nes nedaug teliko šio num. Kaina tik 15c.

"LIETUVA"

3253 So. Morgan St. CHICAGO ILL.

Veliavos Akyvaizdoj

TAI YRA PUIKIAUSIA KNYGELĖ LIETUVIŲ KALBOJE. KIEKVIENAS JĄ PAĖMĖS SKAITYTI, NEPADEŠ JOS IKI NEPERSKAITYS VISĄ.

KNYGUTĖ APRAŠO APIE KARĘ, SPROGSTANČIĄ MEDŽIAGĄ, JURŲ PLEŠIKUS (PIRATES) IR LABAI DAUG KITOKIŲ DALYKŲ.

LIETUVA,
63253 S. MORGAN ST.,
CHICAGO, ILL.

KAINA TIKTAI \$1.00

TUOJ Reikia Sukelti Lietuvos Paskolą!

LIETUVOS VALDŽIA PRAŠO AMERIKOS LIETUVIŲ KUOGREIČIAUSIA PASKOLINT JAI VIENĄ MILIJONĄ DOLERIŲ ANT DVEJŲ METŲ IR DAR PRIZADA MOKĖTI 5 IR PUSĖ PROCENTUS IN METUS.

Organizuokite Paskolos Platinimo Komitetus

Amerikos Lietuvių Taryba ir Amerikos Lietuvių Tautinė Taryba, priėmė sekančią rezoliuciją šiame reikale Lapkričio 5 d., Pittsburghe.

"Amerikos Lietuvių Taryba pripažįsta ir apsiima remti sutartį tarp Lietuvos valdžios ir Amerikos Lietuvių Prekybos Bendrovės sukelti \$1,000,000.00 paskolos dvejiems metams ant 5 1/2 proc. nuos."

Ko mums dar laukti ilgiau? Pildykime savo priedermes

Pirkite Lietuvos Bonus

Visus pinigus nereikia dabar įnešti. Dabar perkant bonų
Už \$50.00 reikia inmokėti nemažiau 5.00
" \$100.00 " " " \$10.00
" \$500.00 " " " \$50.00
" \$1000.00 " " " \$100.00

Sėsk tuojaus ir išpildę aplikaciją, prisiųsk tuojaus su reikiama grynaisiais. Tada galėsi būti ramus, žinodamas, kad savo priedermę išpildėi.

LIETUVOS BONU IZDAS

120 TREMONT STREET

BOSTON, MASS.

Šiuomi užsirašau Lietuvos Bonų už \$..... ir su šiuo laišku prisiunčiu pirmą mokėstį \$.....
Lai gyvuoją Lietuva!

Mano vardas

Catvė

Miestas

LIETUVIŲ TAUTOS KOVA UŽ LIUOSYBĘ.

PRANEŠIMAS IŠ
WASHINGTONO.

(Tas nuo 2-ros pusl.).

žemės gabalėlis palei gelžkelią į šiaurę nuo Gardino pasilieka Lenkų rankose, nepateisina tokio plataus atlyginimo, kurį santarvininkai paskyrė Lietuviams. Visos mūsų valstybinės įstaigos, remiamos visuomenės nuomone, įtampa visas pastangas, kad pataisius tą netikslią demarkacijos liniją ir vasaros vakarus nuo Vilniaus.

Telefonograma.

Spalio 8 d. š.m. Šiandien rytą rusai-vokiečiai užpuolė Rygą. Visą dieną eina mušiai ir smarki (arši) komanada, patalvė kol latviai atmuša, mušiai eina smarkūs (aršūs). Kusai iš aeroplano išmetė apie Rygą bombas. Pirmą vokiečių-rusų kuo-pą (rotą) latviai sunaikino. Mintaujoje Avalovės ir pats Bermontas apsisukė gen. gubernatorium ir rusų valdžios viešpaciais.

Telegramas. Kaunas.

Rygoj išmėtyti lapeliai sakę, kad jie kariaus su bolševikais ir su tais, kurie nori su bolševikais taikos.

Spalių 1 d. Vilniuje lenkų žandarai darė daug kratų pas lietuvius visuomenės veikėjus.

Lenkų centralinės statistikos biuras padarė Vilniaus gyventojų sąrašą. Spalių 1 d. skaitėsi 138,112 žmonių anot to sąrašo, lenkais pasivadino 70,512, žydais—53,129, rusais—3,979, lietuviais—2,803, baltarusiais—1,389, kitomis tautomis—300. Lietuvių skaičius žymiai sumažėjęs, nes jie lenkų persekiojami išvažiuo iš Vilniaus į kitas Lietuvos dalis, kurios lenkų neokupuotos.

Viename Šiaulių apskritys dvarų rugs. 7 buvo lenkų dvarininkų suvažiavimas, kuriame taip pat dalyvavo kolčakininkų vadai ir keturi vokiečių leitenantai. Tartasi buvo apie priemones, kuriois galima būtų padėti lenkų legionams pasikėmiant eiti į Lietuvą. Lenkų dvarininkai visais klausimais sutiko su dalyvavusiais vokiečiais bei kolčakininkais.

I. F. Galvanausko organizuojamą ministerių kabinetą atsisakė įeiti šios partijos ir organizacijos: social-demokratai, socialistai liandininkai demokratų, valstiečių sąjunga, santara ir krikščionys demokratai.

Seinuose Lenkų valdžia suarštavo visus dvasinės seminarijos lietuvius profesorius ir klierikus.

Del popierio stokos visi laikraščiai laikinai eina sumažintu formatu.

Gautomis žinomis, lenkų karinė valdžia pakeitė kariuomenės dalis, stovinčias Vilniaus gubernijos srity. Jros pakeitę del to, kad buvo pareiškę neesiant prieš Lietuvą. Sąrašyje su tuo karinių nusistatymu lenkų karinė valdžia siūlo jiems žemės ir kitų palengvinimų, jei jie eiti kariauti su Lietuva.

Butrimonių rajone Vilniaus gub., lenkai draudžia žmonėms skaityti lietuviškus laikraščius.

Raudonarmiečiai, paimti ties Dinaburgu į nelaisvę, pasakoja, kad Trockis buvo pažadėjęs duoti kiekvienam faudonarmiečiui po 1,000 rublių, jei nepaleis Dinaburgo.

Neseniai atvadutuose nuo bolševikų vietose, netoli Dinaburgo, Zarasų srity, gyventojai labai suvarginti; labiausiai nukentėjo tie namai, iš kurių buvo išėję savanoriai ir lietuvių kariuomenę; bolševikai tiems namams, keršindami nepalikę nei gyvulių, nei drabužių, nei kitokio geresnio turto. Lietuvių kariuomenei atėjus, žmonių upas pakilo, viskas atpigę.

Pranešimas.

Želva.

Rugsėjo 16 d. 1919 m. Lenkai platina įvairius atsišaukimus, šmeižančius Lietuvos valdžią. Neleidžia Lietuviams rinkti jokių mokesčių ir t. t. Buvo norima imti naujokų, bet nepasisekė, nes tuoj atvyko lenkų ir suėmė Kazimierą Sakalį, Cimielių sodžiaus, del to kad jis eina į lietuvių kariuomenę. Paklausus jų, ko jie čia esti, jie nieko negalėjo atsakyti. Iš viso matyti, jog netiesas jų buvimas Želvoje.

Rugpjūčio 21 d. Valsčiaus Valdžia praneša, jog lenkai pradėję labai varžyti vietas gyventojus. Pradžioje miestelio prie filto stovį jų kareiviai, kurie kontroliuoja praevius. Nuo pėsčio ima 3 auks. nuo važiuoto po 10 auksų ir nuo raito 5 auks.

Rugpjūčio 23 d. Lenkai įėjo progo suversti ar sumti lietuvių komitetą. Rugpjūčio 30 d., buvo skelbiama arklių mobilizacija Balnikuose. Dauguma žmonių turėjo važiuoti per Želvą. Lenkai trukdė kontroliuoti visus praevius, ir jei kas mobilizacijos reikalais važiuodavo, tai nepraleisdavo.

Jo Ekscelencijai P. Ministeriui Pirmininkui Kaune.

Antroje šio mėnesio pusėje ir ateinančiame spalio mėnesyje yra paskelbta ir įvyks Žemaičių Vyskupo kelinė į Batakių ir Šidlavos dekanatus Kašėnų ir Tauragės apskrityse, tikslu atlikti kanoniskąją vizitaciją ir suteikti Sutvirtinimo

Sakramentų.

Tuo tarpu, kaip man praneša Batakių dekanas, vietinė dvasiškijs esanti susirupinusi tos vizitacijos įvykinimu delto, kad vokiečių kariuomenė, pasivadinusį save "kolčakininkų" sąjungininkais, apsigyvenusį neapribotam laikui mažne visuose bažnytkiemiuose šalia Tauragės — Šiaulių plento ir gelžkelio. Klebonijose ir bažnytinuose trobėsiuose patalpinta kareiviai ir arkliai. Tuo budu Skaudvilės apskrityje užimtos klebonijos: Skaudvilės, Adekavo, Nemakščių, Viduklės, Patakių, Lydavenų ir t. t.

Vyskupo aplankymo ir vizitacijos metu, jei iki tam laikui vokiečių kariuomenės dalys nebūtų išsidauginusios, būtų daug nepatogumų del patalpinių dalyvaujančių vizitacinėje kelionėje asmenų ir didžio einančių prie sutvirtinimo skaičiaus.

Nuolankiai meldžiu Jusų Ekscelencijos malonėti išrupinti, kad minėtosios klebonijos ir bažnytiniai trobėsiai bent vizitacijos laikui būtų nuo vokiečių paliuosuoti.

Pas. Vyskupas Karevičius Lietuvių Egskutyvės Komite-tas.

Per M. J. Vinikas.

Pranešimas Tėvynės Mylėtojų Draugi-jos Nariams.

Buvo rengtasi, buvo, dirbta, kad išleisus į žmones mūsų gerbiamojo raštijos dirvoje darbininkų L. Šerno raštus, bet taip dažnos ir taip įspūdišios įvairios iš mūsų Tėvynės ateinančios žirios nuviliojo daugelio darbuočiųjų mintis ir gimtą šalį, o tuom tarpu mūsų organizacijos išdas tinkamai augt negalėjo, kad butume įstengę prieiti prie to didelio darbo — prie L. Šerno raštų leidimo. Taigi ši reikalą atidedame trumpam laikui, patogesniai laikui, — kuomet mes turte sustiprėsime, tuomet minėtus raštus išleisime, tuomet priderančiai su visais apšviestos rėmėjais atsiteisime, o tą manome padaryt netolimoje ateityje.

Tiesia, mes neisgalėjome papuošti Tamstų, Gerbiameji, stubeles dideliu leidiniu, bet mes atlankysime Tamstas, kadir mažu veikalu, bet turtingu mūsų raštijoje ir brangių veikalų, butent—"Psichologijos Rankvedis". Šį veikalą, kaip vieną iš tinkamiausių mūsų organizacijai parinko Literatės Komisijos nariai, o Tėvynės Mylėtojų Draugijos Centro Valdyba nutarė jį išleisti, — tuojaus einama prie darbo.

Gerb. Juoz. Gedminas, buvęs Istorijos ir Filologijos studentu Maskvos universitete ir klausęs kursų psichologijos ir filosofijos pas tos knygos ("Ps. R.") autorių išvertė lietuvių kalbon Profesoriaus G. Čelpanavo knygą vardu "Psichologijos Rankvedis." Ši knyga yra didelės moksle svarbos, nes, jeigu taip galima įsitarti, yra tikru raktu kadir į didžiausio užsidarėlio širdį. Jos didumas bus apie pus-trėčio šimto puslapių — su pavysklais.

Centro Valdyba, atsižvelgdama į silpną finansinį organizacijos stovį, nutarė teikti šį labai brangų vei-

kalą visiems nariams, kurie bus užsimokėję už 1919 ir 1920 metus. Nors dabar išde nesiranda užtektinai pinigų šio veikalo užbaigimui, vienok Centro Valdyba tikrai tiki, kad nariai pamatys reikalą ir papildys mūsų organizacijos darbą pustūštį išda, o tuomet Centro Valdyba pasekmingai atliks savo užduotį šio veikalo išleidime.

Tat, vyrai, TMD. Nariai, Jūs gerai suprantate poreiką ir todėl duokite Centro Valdybai daugiau finansų, o veikalų mes turime po ranka labai daug. Platinimas apšviestos, ką TMD. jau per daugelį metų daro, niekuomet nebuvo taip reikalingas, kaip dabar.

Jūsų tarnai Centro Valdyba, šį pranešimą darydama, meldžia Jusų pagelbos.

M. Stapulionis,
TMD. Centro Sekretorius.

Pirklyba. Sulyg skaitliavimų padarytų National City Banko, New Yorke, Suvienytų Valstijų pirklyba su užmariu 1919 m. sieks daugiau neg \$11,000,000,000, sulyginus su \$4,529,000,000 1914 m. Nežiurint ant taip didelio pelno, kuris yra iš priežasties kainų kilimo, Britanija užima pirmą vietą pirklyboje, ir yra spėjama, kad jos pelnas 1919 m., perviršys Suvienytų Valstijų pelną.

Cukrus. New York Times praneša, kad nuomonėje kelių ypatų, kurios turi sąryšius su tarptautišku cukraus padėjimu. Suvienytos Valstijos ateinančių rudenį sutiks didelį cukraus trūkumą, kuris bus aršesnis negu kad koks yra buvęs, ir kad reiks mokėti nuo 16 iki 17 centų svarui. Sakoma, kad stengiamasi atrasti naują šaltinį. Iškur vienytose Valstijose, sužinota, kad pagelba gali ateiti iš Vobernatorium ir rusų valdžios viešpavaiis.

BIZNIERIAI,
GARSINKITĖS
DIENRASTYJE
"LIETUVA".
APSISKELBIMAS
"LIETUVOJE",
ATNEŠ
GERIAUSIUS
REZULTATUS

JAU TURIME

Lietuvos Zemlapiu

KIEKVIENAS PRIVALO ĮSIGYTI
NAUJĄ LIETUVOS RESPUBLIKOS
ZEMLAPĮ.

KAINA TIK \$1.00.
UŽSISAKYKITE VISI.

LIETUVA,
63253 S. MORGAN ST.,
CHICAGO, ILL.

DR. M. T. STRIKOLIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 1757 W. 47 St. Boulevard 160
Of. Val. 13 ryto iki 2 po piet. ir 4-6
iki 8:30 vak. Nedėl. 9 iki 12 diena
Nami: 2914 W. 43 St. McKinley 263

DR. I. E. MAKAR
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Roseland: 10900 Michigan Ave.
Telefonas Pullman 342 ir 3180
Chic. ofisas: 4515 S. Wood St.
Tik Kettergo vak. nuo 5:30 iki 7.
Telefonas Yards 723.

DR. S. NAIKELIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas: 4712 S. Ashland Ave.
Tel. Drover 7042
Valandos: 9 iki 12 ryto, 2 iki 4
po pietų, 7 iki 9 vak.
Rezidencija: 3336 W. 66th St.
Telephone Prospect 8585

Telephone Yards 1532.
DR. J. KULIS
LIETUVIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų.
Specialiai gydo limpančias, senas ir
paslaptinas gyny ligas.
3259 S. HALSTED ST. CHICAGO

Dr. M. Herzman
IS RUSIJOS
Gerai lietuviams žinomas per 16 metų
kaipo patyres gydytojas, chirurgas ir
akuseris. Gydo aštrias ir chroniškas li-
gas vyrų, moterų ir vaikų, pagal nau-
jausias metodus. X-Ray ir kitokius elek-
tros prietaisus. Ofisas ir laboratorija
1025 W. 18TH STREET
netoli Fisk Street.
Valandos: nuo 10-12 pietų ir 6-8
vakarais. Telefonas Canal 3110.
Gyv. 3112 SO. HALSTED STR.
Valandos: 8-9 ryto tikrai.

Telephone Drover 7042.
DR. C. Z. VEZELIS
LIETUVIS DENTISTAS
Valandos: nuo 9 ryto iki 9 vakaro.
Nedėliomis pagal sutarimą.
4712 SO. ASHLAND AVENUE
arti 47tos gatvės.

**VALENTINE DRESS-
MAKING COLLEGE**
SARA PATEK, Principal
Mokina siuvimo, kirpimo, designing, die-
nomis ir vakarais del biano ir namu.
Paliudijimai išduodami ir vicos paraui-
namos Dykai. Atsilankykite arba rašykite
o mes pasistengsime suteikti patarimą.
2407 W. Madison St. 6205 So.
Halsted St. 1850 Wells Street.

Tel. Yards 3654.
**Mrs. A.
Mirchiewicz**
Baigusi Akuserijos ki-
legiją: ilgai praktiku-
vusi Pensilvanijos
hospitaluose. Pasekmin-
gai patarnauja prie
gimdyimo. Duoda rodą
visokiose ligose moter-
ims ir merginoms.
3113 So. Halsted
(ant antų lubų)
CHICAGO, ILL.
Nuo 6 iki 9 ryto ir
Nuo 6 iki 9 ryto ir 7 iki 9 vakaro.

DR. J. SHINGLMAN
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Gydo Reumatizmą, Gydymas Elektri-
ka Speciališkumas.
1229-49th Ave. Tel. Cicero 3656
Ofisas: 49th Ct. prie 13-tos.
Telefonas Cicero 49.

Dr. G. M. Glaser
Praktikuoja jau 27 metai.
3140 SO. MORGAN ST. kerte 32.
Specialistas Moteriškų, Vyriskų
ir Chroniškų Ligu.
Valandos: 9-10, 12-2 po pietų,
6-8 vak. Nedėl. 9-2.
TELEFONAS YARDS 637.

Telephone Drover 5052.
DR. A. JUOZAITIS
DENTISTAS
3261 HALSTED ST., CHICAGO
Valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakaro.
Nedėliomis pagal sutarį.

DR. JOHN N. THORPE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1637 W. 51ma ir kamp. Marshall
Val.: Iki 9; ir 3 iki 4 ir 7 iki 8
Telef. nas Prospect 1157

Phone Canal 257.
DR. C. K. KLAUGA
DENTISTAS
Naujienu Name.
Val: 9 iki 12 ryto ir 2 iki 9 vak.
1739 SO. HALSTED STREET
CHICAGO

CHICAGO TELEPHONE COMPANY

OPERATORS TRAINING
DEPARTMENT
9TH FLOOR

311 W. WASHINGTON STREET
Telephone No. "OFFICIAL 300".

Sveikame Kune-Sveikas Protas.

Odos vėžys, dažnai prasi-
deda paprastu guzeliu arba
skauduliu. Dauguma ir ap-
gamų yra mažos reikšmės,
bet tos, kurios auga ir mai-
no savo pavidalą arba yra
skaudomos turi visuomet
buti žiurimos su nepasiti-
kėjimu. Jas prašalinius daž-
nai gali apsisaugoti nuo vė-
žio. Nuolatinė iritacija,
skauduliai ar guzai, ant ko-
kios tik kuno dalies jie pa-
sirodo turi būti saugojami.
Jeigu tik jie auga, arba jei
praktiškai reikia tuoju kreip-
tis į gerą gydytoją. Tinka-
mai gydyti tuos, taip vadi-
namus, vėžio pranokėjus ir
net anksti patėmę odos
vėžį reikia tik mažos opera-
cijos arba užtenka pavartoti
X-spindulius arba radiju-
mą. Degantys akmenys pri-
tyrusiose rankose kai kada
pasekmingai veikia, bet kiti
budai yra saugesni ir ma-
žiau subiaurina žmogų.

Virškinimo Organų Vėžys.

Vėžys pilvo, žarnų ir ke-
penų dažnai pasitaiko ir
yra baisi tos ligos rūšis. Jis
pasitaiko lygiai tarp vyrų

gi ir reikia, kad jį pažinti,
pastikėti jo simptomais.
X-spinduliai, tačiau, kaip
kada parodo nužiurimas
pilvo ar žarnų permainas.
Beto, tų organų normalė
funkcija yra paprastai anks-
ti pradeda trukdyti, ir
tas turėtų pakelti mūsų nu-
žiūrėjimą. Nevirškinimas
yra labai paprastas nusiskun-
dimas, bet tos ypatos, ku-
rios turi viršum 40 metų ir
kurios pirmiau turėjo gerai
virškinančius vidurius, jei-
gu tiksliai pradeda mažiau
sverti turi žinoti, kad kas
nors yra ir turi prisiminti
apie vėžį. Nevirškinimas
nėra tai tikras pilvo vėžio
prirodymas, tačiau, jei jis
nuolatinis, tai geriau būti
atsargiu ir gerai ištirti su
pagalba šių laikų diagnozo-
metodų, ypatinai su X-spin-
duliais. Skonio permaina
kaip tai nemėgimas mėsos
skonio ir yra dažnai pilvo
vėžio simptomu. Skausmas
pilvo duobelėje ir vėmimas
dažnai be matomo kraujo
yra dar didesni pavojaus
ženklai.

Pirmieji simptomai žarnų
vėžio yra beveik tie patys,
kaip ir pilvo. Nuolatinis vi-
duriavimas su kraujais yra
paprastas persergėjimo
ženklas. Kai kuriose žar-
nų vietose toji liga dažnai
yra paskaitoma už hemo-
roidus (angl. piles). Krau-
jo tekėjimas iš žarnų yra
dažnai iš tos priežasties,
bet gali būti ir vėžio žen-
klų, taigi visuomet tokiuose
atsitikimuose reikia eiti pas
gerą daktarą, kad ištirtų.
Tai yra vienintelis kelias,
kad tikrai susekti tarp tų
ligų skirtumą. Tų ligų gy-
dymas, be jokio ištyrimo,
ant nelaimės, labai dažnai
pasitaiko ir, kad save apsi-
saugoti ligonis turi butinai
reikalauti, kad gerai jį dak-
taras ištirtų.

Vėžio gydymas ir apgavin- gi daktarai.

Žmonės turi visuomet sau
gotis klaidingų ir pavojin-
gu nuo tos ligos vaistų ir
gydymų, kuriuos taip daž-
nai skelbia įvairūs apgavi-
kai. Nėra bjaurėsio žmo-
gaus pobūdžio, kaip tas, ku-
riuo naudojamos iš baimės
ir vilčių taja liga sergan-
čiojo žmogaus. Visos vė-
žio gyduolės, kurios yra
garsinamos laikraščiuose
yra tik apgavystė. Tokios
gyduolės yra, apamai
imant, dvejopos; 1)
vaistai imti į vidų, su ko-
kiais nors antiseptikais plo-
vimais; 2) tepalai, turintys
smarkiai deginančius che-
mikalus. Nėra jokių vaistų,
kurie vėžį išgydytų ir vaistai,
kurie duodami tam tik-
slui nors gali būti ir nepa-
vojingi, tačiau jie suteikia
blogą, delto, kad juos var-
tojant, liga užsivelka, taip
kad dažnai pėrvėlu yra da-
ryti operaciją. Išskyrus tuos
atsitikimus, kuomet yra
daktaro patariama kai ku-
riose mažesnėse tos ligos
rūšyse **griaužiantį tepalą**
yra bleidingi. Jie gali pa-
akinti vėžį greičiau augti
arba jie gali pragriaužti per
augos viršūnę, o po apaci-
duoti progos platinis ir ei-
ti gilyn ir tuo pačiu laiku
gaishinant laiką. Jei apga-
vikai arba laikraščiuose
skelbiantys specialistai ir
institutai rodyti ligoniui sa-
vo paliudijimus, jis turi at-
siminti, kaip lengvai tokie
paliudijimai yra padaromi,

ir pardavinėjami glėbiais,
ir kad, kas liečiasi vėžio, jie
paprastai yra remiami tuo,
kad kam ten pasisekė praša-
linti peraugas, kurios buvo
visai kas kitas, bet ne vė-
žys. Ne tik kad yra daug
rūšių paties vėžio, bet yra
daug ir kitų ligų, kurios la-
bai panašios į vėžio ligą ir
gali būti be jokios baimės
panaudojamos įvairių apga-
vikų, kad išgauti pinigų iš
nelaimingų ir nenusimanan-
čių pašalpos įieškančių žmo-
nių.

Radium ir X-spinduliai.

Tos naujos gydymo prie-
monės yra tikrai naudingos
kai kuriose paviršiuje esan-
čiose vėžio rūšyse, kaip tos
kurios randasi ant senų žmo-
nių odos. Kai kuriose at-
sitikimuose tos priemonės
gali visai vėžį išgydyti, iš-
gydant mažas peraugas, ku-
rios apsirėškia po operaci-
jai. Jos taip pat yra pri-
pažintos už gerą vėžio pa-
lengvinimui gydymą. Ku-
omet liga jau taip toli yra
nuėjus, kad operacijos da-
ryti negalima. Abėnai
imant, radioumo vertė nėra
dar tikrai pripažinta, nors
yra daug vilties į jį deda-
ma. Išskyrus odą, dar ne-
prieita prie to, kad jį bu-
tų galima vartoti vietoj chi-
rurgijos operacijos. Reikia
atsiminti ir tai, kad net ir
dabar mažai tėra radioumo
šioje šalyje, ir tas, kuris yra,
yra rankose mažo burio dak-
tarų ir ištaigų. Taigi reikia
labai atsargiai būti, pasiren-
kant gydytoją, toms prie-
monėmis gydytis, nes tik
keli daktarai turi užtektinai
radioumo, kad suteikti kokią
nors naudą, ir tik keli iš jų
težino, kaip vartoti X-spin-
dulus tiek daug, kiek yra
reikalinga, kad gauti geras
pasekmes, pavojingai ligo-
nio nesudėginant. Žodžiu
sakant, toms priemonėms,
galima naudotis tik dide-
liuose ir gerą vardą turin-
čiuose ligonbučiuose, arba
pas daktarus, esančius labai
gerame savo profesijos sto-
vyje. Radiumas neturi būti
skaitomas kaip koki stebu-
klinga gyduolė, ant kurios
galima rėmtis, kad išgydyti
užsisenėjusią vėžio ligą, ar-
ba kad būtų galima vartoti
vietoje kitų senai žinomų gy-
dymo būdų; jis turi būti lai-
komas, kaip svarbus prie-
dėklas prie tų priemonių,
su kuriomis kovojama prieš
tą baisiausią ligą, bet turi
būti vartojamas tik gerai
suprantančių žmonių ir ge-
rai viską apsvačius. Gy-
dant vėžį radiumu įvairūs
jo trukumai dar labiau nu-
rodo svarbumą anksti ligą
pažinti ir potam gydyti chi-
rurgu pagelba pačią ligą ir
tas priežastis, kurios prie
jos veda.

Sutruka.

Šie faktai apie vėžį turi
būti gerai žinomi visiems
viršum 30 metų senumo žmo-
nėms:
1. Vėžys pradžioje yra be
skausmo, taigi delto jis ypa-
tingai yra apgaulingas ir pa-
vojingas.
2. Vėžys iš pradžios yra
tik maža perauga, kuri gali
būti saugiai ir lengvai pri-
tyrusio chirurgu ar kitais
budais pašalintas.
3. Vėžys nėra kuno sudė-
jimo arba kraujo liga.
4. Vėžys yra nelimpanti
liga.
5. Vėžys yra, praktiškai
imant, ne išigėmama liga.

6. Kiekvienas guzelis ant
krutinės turi būti nusimanan-
čio daktaro ištirtas.

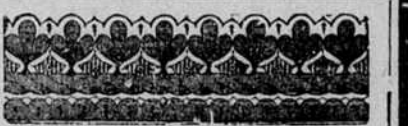
7. Nuolatinis nepaprastas
tekėjimas ar kraujo pludi-
mas yra nužiurėtinas.

8. Spuogai, suskirdimai,
nuduraskimai, guzai ir skau-
duliai, kurie negyja ir kar-
pos, apgamos, kurios maino
si didumu, spalva ir išvaiz-
da gali virsti į vėžį, jei nėra
nugydomi.

9. Apie 60% žarnų vėžio
yra skaitoma paprastai už
hemoroidus (piles). Reika-
lauk butinai pilno medika-
lio ištyrimo.

10. Nuolatinė iritacija, ne
žiurint kokios rūšies ji ne-
butų, yra paprasta vėžio
priežastis. Labai retai įsai
atsiranda nuo staiga susi-
žeidimo.

11. Daktaras, kuris gy-
do nužiurėtus del vėžio
ženklus jų tikrai neištyręs,
nežino, ką jis dirba.

UŽRAŠYKITE
DIENRAŠTĮ
"LIETUVĄ"
SAVO
TĖVAMS
IR
GIMINĖMS
LIETUVOJE.
PADARYKITE
JIEMS
SIUOS
1920
METUS
LAIMINGAIS
KAINA
LIETUVĄ
TIKTAI
\$7.00.

"LIETUVOS" STOTIS CHICAGOJE.

Cor. 12th & Homan ave.
Cor. 26th & Western ave.
4458 S. Hermitage Ave.
2462 West 46th Place.
4505 So. Paulina St.
N. W. cor. Madison & State
S. E. cor. Madison & Franklin
Cor. Van Buren & Franklin
S. W. Halsted & Madison
N. E. cor. Halsted & Madison
Cor. Van Buren & Clark
N. W. cor. State & Van Buren
4601 S. Paulina St.
4623 S. Marshfield Ave.
4537 S. Hermitage Ave.
3137 West 38th Street.
2900 West 40th Street.
3953 S. Rockwell St.
3813 Kedzie Ave.
N. W. cor. 44th Mozart St.
2502 West 45th Place.
4418 S. Richmond Ave.
S. E. cor. Halsted & Milwaukee
1656 Wabansia Ave.
1615 North Wood St.
Cor. Milwaukee & Paulina.
Cor. Milwaukee & Lincoln.
S. W. cor. Milwaukee & Robey.
3221 Lime St.
N. W. cor. S. Halsted & 31st St.
3343 S. Halsted St.
3423 S. Halsted St.
N. W. cor. S. Halsted & 35th St.
937 W. 34th Pl.
2856 West 39th Street.
2422 West 69th St.
4409 S. Fairfield Ave.
S. E. cor. State & Adams.
S. E. cor. State & Madison.
S. E. Clark & Madison.
S. W. cor. La Salle & Washington
2240 West 23rd Place
2241 West 23rd Place
2214 W. 23rd Place

Siuskit Pinigus Lietuvon

Savo gentims ir

Padarykite Linksmas Šventes

Sutelkite jiems savo pinigiską paramą

Mūsų bankas turi specialų pinigų siuntimo skyrį, per kurį
galite išsiųsti pinigus Lietuvon labai prieinamą kainą. Lietuviai
pas lietuvius!

Banko turtas virš \$1,800,000.00

Parankus—Stiprus—Saugus Bankas

VALDYPA:

JOSEPH J. ELIAS, PREZ.
WM. M. ANTONISEN, VICE PREZ.
JOHN I. BAGDZIUNAS,
VICE-PREZ. IR KASIERIUS.

UNIVERSAL STATE BANK

3252 S. HALSTED ST., Kampas 33čios CHICAGO

VALANDOS. — Kasdien nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Uta-
rinko ir Subatos vakarais nuo 9 ryto iki 8:30 vakare.

LIETUVOS“ KNYGYNE

Gaunamos Sekančios Knygos

1. Akyvi apsirėškimai svietę. Kurie nori sužinoti, iško darosi
žalbai, grauimai, lietus ir sniegas, kas yra debesiai, ant ko jie lai-
komi ir t.t. Lnkėtina perskaityti šią knygėlę. Puslapių 79, kaina 35c.
2. Sidabrinis Kryželis arba Dailydė ir Nazareto. Labai graži
apsaka iš laikų kankinimo Kristaus ir viskas apie kristų. Parašė
Eugenijus Sue, vertė J. Laukis. Puslapių 169, kaina 65c.
3. Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcijos Prof. Blockman'o
Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proce-
so ir aiškinimai to parodymui, telpa daugelis tam tikrų paveikslė-
lių. Puslapių 138, kaina 55c.
5. Istorija Chicago lietuvų. Apart didelio teismo laikraščio
"Lietuvos" 1899 m. čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicago-
je, kiek lietuviškų draugijų ir t.t. Puslapių 580, kaina \$1.00
Ta pati audimo apdarais \$1.75
6. Gamtos Istorija. Pagal P. Bert, vertė Dr. A. Bacevičia. Kny-
ga su daugeliu paveikslėlių: žmonių, žuvų, medžių, akmenų ir t.t.
Trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškinama gamtos istorija. Pusl-
apių 209, kaina 75c
Tapati audimo apdaruose \$1.50
7. Gadynė šlektos viešpatavimo Lietuvoje (1569—1795).
Parašė J. Šliupas, M. D. Ir pabaigoje knygos telpa Lietuvos Sta-
tutas Zigmonto I. Tai yra pilna istorija kaip 500 metų atgal Lie-
tuva susijungė su lenkija ir kaip per kelis šimtmečius lenkų bajorai
šlektoms vadina valdė lietuvius. Puslapių 552, kaina \$2.00
Ta pati audimo apdaruose \$3.00
8. Raštato Istorija. Kokių būdu žmonės rašyti išmoko, kokių
būdų išdirbo sau rašta kiekviena žmonių tauta, koki buvo raštai
senovėje daug metų prieš Kristų. Čia telpa daug įvairių rašto žen-
klų ir atskirų tautų rašto ženklai. Puslapių 304, kaina \$1.50
Ta pati su audimo apdarais \$2.25
9. Gamtos Pajėgos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitner, sutai-
sė Sernas. Mūsų laikuose pramonė ir technika daro tokius milžiniš-
kus žingsnius, apima tokius didelius laukus, kad pažinimas, nors
paviršutinis kaip žmonės naudoja iš gamtos pajėgų, ir kaip jas
priverčia dirbti pagal savo norą ir t.t. Su paveikslais. Pust. 238,
kaina \$1.00
Ta pati audimo apdaruose \$1.75
10. Paslaptys magijos bei Spiritizmo šviesoje mokslo. Yra tai
išaiškinimas moky darymo, kaip juos magikai padaro. Su daugė-
liu paveikslų parodančių tas štuks. Puslapių 262, kaina \$1.00
11. Žinynas. Knyga žinių arba rinkinys visokių patarimų apė
sveikatą, budus gydymosi, vaistus, įvairių nurodymų amatininkams
iš įvairių šaltinių surinko J. Laukis. Puslapių 392, kaina \$1.75
Ta pati audimo apdaruose \$2.50
12. Independence for the Lithuania nation by T. Norus and J.
Žilius. Issued by Lithuanian National Council in U. S. of America.
Washington, D. C. Price 25c
13. Tikras ženybinis gyvenimas. Ar tai namie, ar syetur ne-
žinystė vis yra pirmtinė priežastis mūsų nelaimių. Nieks tiek
nedaro mums piko, kiek mūsų pačių nežinystė. Piešius Idos C.
Craddock, kunigės Bažnyčios Joga. Lietuvių kalbon vertė J. Lau-
kis. Kaina 25c
14. Kaip sutaisytas žmogaus kunas. Yra tai dideliai pamoki-
nanti knygėlė kaip susideda žmogaus kuno organizmas, kaip už-
laikyti kuną sveikai ir apsaugoti nuo daugybės ligų. Su daugė-
liu paveikslėlių žmogaus kuno dalių. Parašė S. M. Pust. 144,
kaina 75c
17. Paskaitos iš Lietuvos Istorijos. Labai gražioj kalboj trum-
pai apskaita Lietuvos Istorija. Naudinga medega norintiems pra-
kalbas arba paskaitas laikyti apie lietuvių. Parašė M. Šalčius. Iše-
jo T. M. D. Pust. 96, kaina 50c
Ta pati audimo apdaruose 75c
24. Dešimt metų Tautiniais-Kultūrinio darbo Lietuvoje, nuo
1905—1915 metų. Yra didelė vertės informacijos knygėlė, kurioje
rasi viską kas per 10 metų buvo Lietuvoje nuveikta, taipgi kiek yra
lietuvių kiekvienoje Lietuvos gubernijoje, kiek lietuvių užima ket-
virtinų milijonų žemės, kiek yra vokiečių, rusų, žydų, lenkų ir koki
su jais lietuvių santykiai, Lietuvos pramonė, išdirbistės, literatūra,
darbai žymių lietuvių raštininkų, kaip tai: Dauksos, Poškos, Dau-
kanto, Dr. Basanavičiaus, Viduno, literatų dailininkų ir kitų žymių
vyrų, taipgi jų fotografijos. Parašė M. Šalčius. Puslapių 99, kaina 25c
Ta pati audimo apdaruose 50c
Čia paminėtos knygų kainos yra su prisitumtu. Pinigus siūda-
mi adresuokite:

LIETUVA.
3252 South Morgan St., CHICAGO, ILL.

Pranešimas
Milda Teatras
3140 SO. HALSTED STREET

Turime už garbą pranešti Chicago Lietuviams, kad nuo dienos
Naujų Metų, 2 valandą po pietų, MILDA TEATRAS bus ve-
damas Lietuvių Bendrovės. Scenoje bus statomi puikūs
vodevilai ir gražūs krutiniai paveikslai. Muzika bus
pegerinta. Inžanga tik 11 ir 17 centų, su War Tax.
MILDOS TEATRO BENDROVĖ.

AMERICAN WOOLLEN COMPANY

PRANEŠIMAS

American Woolen Company šiuo praneša savo darbinin-
kams, kad ji įveda ligos ir nelaimės pašalpą nuo 1-mos Gruodžio,
1919 m. Šis sumanymas apima visus American Woolen Kompani-
jos darbininkus ir kitų dirbtuvų priklausančių tai kompanijai.
Tokiais pamatais pašalpa bus teikiama:

Jokis darbininkas nėra apsaugojamas šiuo sumanymu, jeigu
jis nebus užneštas į mokesčių knygas Gruodžio 1-mą dieną, 1919.
dirbantis pilną laiką ir gaunantis pilną mokesčių. Darbininkas,
kuris Gruodžio 1-mą dieną neateis į darbą iš priežasties ligos,
arba susižeidimo, bus apsaugotas nuo dienos grįžimo prie darbo,
dirbantis pilną laiką ir apmokamas pilnai. Paskum Gruodžio 1,
1919, nauji darbininkai bus apdraudžiami, jeigu jie išdirbs Kom-
panijai per šešis išties mėnesius.

1. Kurie buvo mokesčių knygoje Gruodžio 1, 1919, ir kurie
yra išdirbę mažiau kaip šešis mėnesius, gaus 40% nuo savo
vidutinio savaitės uždabio.

2. Kurie ištaisai dirbo virš šešių mėnesių ir nedaugiau,
kaip tris metus, gaus 50% nuo savo vidutinio savaitės uždabio.

3. Kurie dirbo ištaisai per suvirš vienus metus ir nedaugiau
kaip dvejus metus, gaus 60% nuo savo vidutinio savaitės už-
darbio.

4. Kurie dirbo ištaisai suvirš dvejus metus ir nedaugiau,
kaip tris metus, gaus 70% savo vidutinio savaitės uždabio.

5. Kurie dirbo ištaisai per suvirš trejus metus, ir nedaugiau
keturių metų, gaus 75% nuo savo vidutinio savaitės uždabio.

6. Kurie dirbo ištaisai per suvirš keturis metus, gaus 80%
nuo savo vidutinio savaitės uždabio.

Jokis darbininkas segaus mažiau kaip \$8.00 arba daugiau
kaip \$30.00 į savaitę, nežiurint jo vidutinio savaitės uždabio.

Šita pašalpa bus teikiama visuose atsitikimuose, paeinan-
čiuose nuo ligos arba sužeidimo, nežiurint ar darbininkas bus
suzalstas dirbtuvėje ar kur kitur prie darbo, ta pašalpa yra ypa-
tai atleista nuo atlyginimo, kuris yra teikiamas sulgy Compens-
ation Acts įvairių valstijų, kur mūsų dirbtuvės pasitaiko, at-
lyginimas už susižeidimą, prie darbo, sumoje išesancioje skit-
tuma tarpe sumanymo ir Compensation Acts tų valstijų, išskir-
iant naujus darbininkus, kurie bus samdyti nuo Gruodžio 1,
1919, jie bus atlyginama tik sulgy Compensation Acts, kol
jie nesusižeidžia kompanijai išties šešis metus.

Pašalpa bus pradėdama teikti po septynių dienų laiko ir
teisi neperviršijant 28 savaites, taip, kad už susižeidimą prie
darbo išmokama per 28 savaites, o jei negalėjimas darbo dirbti
užsistytų ilgiau, kaip 28 savaites, tai pašalpa bus teikiama tik
sulgy Compensation Law valstijos, kur mūsų dirbtuvės pasitaiko,
kurioj darbininkas dirba.

Pašalpa motinoms, prikaistat visas ligas, paeinančias nuo
neštumo, dirbančioms moterims bus teikiama tik per keturias
savaites, sumomis prigulinčiomis nuo ilgio tarnystės kompanijai,
kaip nurodyta angsčiau.

Teikimas šitos naudos yra sąryšyje su Group Life Insurance
dabar veikiančiu.

Tolimesnės smulkmėnos to sumanymo bus paskelbtos vėliau.

American Woolen Company
Wm. Wood, President.

Iš Amerikos Lietuvių Tautinės Tarybos Raštinės.

Posėdis gruodžio 23: Pra-
nešimai Tarybon: 1) Atsi-
lanko pakviesti posėdin Lie-
tuvos Misijos nariai, gerbia-
mieji p. Jonas Vileišis, L.
M. pirmininkas, ir Majoras
Paulius Zadeikis. Tarybos
susirinkimas priėmė bran-
gius iš Lietuvos sve-
čius ir pirmutinius Lie-
tuvos Respublikos inga-
liotus atstovus, atkeliavu-
sius Amerikon. Atsakydami
į pasveikinimą svečiai pra-
kalbėjo po keletą žodžių. Jo-
nas Vileišis sako: "Mes at-
keliavom ne kaip kokios
partijos nariai, bet kaip
naujai susikūrusios Lietuvos
Valstybės pasiuntiniai. Mu-
sų atvažiavimo tikslai jau
yra žinomi Amerikos Lietu-

viams iš Tamistų spaudos ir
pranešimų iš Lietuvos. Ame-
rikos Lietuviai per kelias da-
šimtis metų rėmė visus savo
Tėvynės stambiusius rei-
kalus, todėl mes esame pil-
nai įsitikinę, kad ir dabar,
kuomet Lietuvos neprigul-
mybė reikia viso svieto Lie-
tuvams apginti, Amerikos
Lietuviai mūsų tikslą širdin-
gai parems ir duosniai atsi-
lieps i Lietuvos Respublikos
atsisaukima, pirkdami Lie-
tuvos Laisvės Paskolos Bo-
nus. Sveikinu per Tamstas
visus Amerikos Lietuvius
ir podraug Tamstų Tarybą".
Majoras Zadeikis sako: "Ma-
jorai, kurie švietimo raš-
tus, patekdavo Lietuvon ir
ne vienam iš mūsų jaunuoi-
lių uždegė širdį Tėvynės mei-
le. Gelbėkite ir dabar ta-
pačią jaunąmėnę, kuri sto-
jo Lietuvos armijon savo
liuosybę ginti. Organizuo-
kitės i savo pradėtas kariu-
menės kuopes ir parody-
kite Lietuvai, jog Amerikos
Lietuviai supranta, kaip yra
svarbus ir rūstus šisai mo-
mentas mūsų Tėvynės atei-
čiai". 2) Nuo Sandaros pra-

paramą dabar susikūrusiai
Lietuvos Valstybei. Daug-
čia yra vyrų, kurie jau pra-
žilę besidarbuodami savo
Tėvynės labui, nors už tu-
kstančių mylių nuo Lietu-
vos gyvendami. Aš prigu-
liu prie jaunosios kartos, to-
del vardan Lietuvos armijos
ačiūju už padėjimą Lietu-
vai kariauti už savo laisvę
anais sunkiausiais metais.
Jūsų Tėvynės Mylėtojų Dr-
ja, kuri leido švietimo raš-
tus, patekdavo Lietuvon ir
ne vienam iš mūsų jaunuoi-
lių uždegė širdį Tėvynės mei-
le. Gelbėkite ir dabar ta-
pačią jaunąmėnę, kuri sto-
jo Lietuvos armijon savo
liuosybę ginti. Organizuo-
kitės i savo pradėtas kariu-
menės kuopes ir parody-
kite Lietuvai, jog Amerikos
Lietuviai supranta, kaip yra
svarbus ir rūstus šisai mo-
mentas mūsų Tėvynės atei-
čiai". 2) Nuo Sandaros pra-

neša p. K. Norkus, jogei Lie-
tuvos Nepriugulmybės Fon-
do skirta mūsų Tarybon šie
atstovai: A. B. Strimaitis,
P. Norkus, P. Jargelinė, T.
Paukštis, F. Živatkauskas, K.
Makarevičius, P. Glemžytė,
P. Parvis ir J. O. Širvydas.
3) Amerikos Lietuvių Me-
chanikų Sąjūdis deleguoja
mūsų Tarybon šiuos atsto-
vus: P. S. Vilmontas, V.
Vaitkus, Juozas Kripaitis.
4) Kabelis per Londoną nuo
kap. Bielskio skaitosi še-
kančiai: "Latvių politiskai-
miltarė misija Kaune, svarš-
tant ekonominius klausim-
mus, sutiko veikti išvieno
prieš Vokiečius. Lenkų ver-
žimasi link Kalvarijos at-
stumtas, bet jie traukia ant
Alytaus. Mūsų kariuomenė
pasirūžus kovoti su nagašis ir
dantimis, jeigu reikės". 5)
Chicago Lietuvos Taryba
kreipėsi Ispildomajin Kom-
itetan sekanciais reika-
lais: a) jie rengia savo sri-
tyse atstovybę Lietuvon pas-
portus išrupinti; b) prane-
ša, kad Chicagoje buvo ne-
susipratimai paleisti delei
Lietuvos Militarės Misijos
stovėnės; c) jei bus Lietu-
vių Bylos išklausymas Wash-
ington rengiamas, jie pa-
rinko nuo savęs komisijon:
Adv. Kodis, p. Elias, p. He-
mantavičius, Adv. Bradhu-
lis, p. Bagdžiūnas ir vienas
Lietuvis kareivis. 6) Nuke-
liavęs Naujojon Anglijon
r. Žiuris duoda informaci-
jas sukėlimui \$25.000 Pa-
ryžiun veikiai išsiųsti.

Nutarimai: 1) Intekta iš
pildomojo Komiteto pirmin-
kui p. Vinikaičiui telegra-
mais susisiekti su Bostonu,
Cambridge, New Britain ir
kitoms kolonijoms delei
rusčios padėties. Lietuvos
Delegacijos Parvyžiūje, jei
amerikiečiai negalėtų pini-
gų kabeliuoti. 2) Chicago
Lietuvių Tarybai pranešti,
jogei Majoras Zadeika pa-
tikrino Lietuvos Militarės
Misijos svarbumą ir kad
priešingi gandai yra niekuo
nepamatuoti. 3) Lietuvių
Bylos klausimas ir pastan-
gos gauti nuo Prez. Wilso-
no audenciją vesti dabar
eiramuoju kursu. 4) Lietu-
vos Pašto markių pardavinė-
jimas ir jų Lietuvoje ant pi-
nigų išmainymas privalo bu-
ti lydimas su tam tikromis
kvitancijomis, kurias Fon-
dai pateiks. 5) Per rinki-
mus Amerikos Lietuvių Tau-
tinės Tarybos Valdybos pa-
dėta sekančio Tarybos susi-
rinkimo dienotvarkėn.

J. O. Širvydas,

Amerikos Lietuvių Tautinės
Tarybos Sekretorius 120
Grand St. Brooklyn, N. Y.

Ką Sako Radek.

Karolis Radek yra vienu
įžymiausių revoliucinės Ru-
sijos žmonių ir artimu Le-
nino ir Trockio draugu.
Metai am atgal jis nuvyko
Berlinan kaip Maskviškės
valdžios ambasadorius ir
dabartine vokiečių valdžiai
igijus galią jis tapo uždary-
tas su piktadariais Moabitų
kalėjiman, kur jis išsėdėjo
jau devynis mėnesius. Gruo-
džio 26 d. jis pirmu kartu
sutiko matytis su Daily
News korespondentu Geor-
ge Witte policijos inspekto-
riaus bute, kur jis yra laiko
mas po sargyba iki nebus
išsiųstas Rusijon.

Korespondento paklaustas,
"Ką sovietinė Rusija
daris. jei talkininkai gireš-
tai atsisakis taikytis, kaip
premiero Clemeceau kalba
ir Didėsės Britanijos atsi-
nešimas linkui Kopenhage-
no Konferencijos rodo", Ra-
dek susijuoke liudnai ir ta-
rė:

"Tai premjeras Clemece-
au norėtų apjuosti sovietinę
Rusiją dygliuotos vielos
tvora? Aš manau, kad jis
netiki tuo, ką jis sako.
Nors Anglijos ir Francu-
zijos valdžios tolydžio pasa-
koja, kad jos nesitaikysią su
mumis, bet mes ištikrųjų
laukiame, kad taika įvyks
tuojaus.

"Mes norime taikos. Ru-
sijos valdžiai ir žmonėms
pakako karės ir jie nori grįž-
ti prie ramaus gaminimo,
maino ir pirklystės su lau-
kutiniu pasauliu. Mes ken-
čiame badą Rusijoje, bet
talkinginkai negali mus badu
išmarinti. Tam yra pėdi-
deli mūsų šalies turtai.

"Jei karė tęsis toliau—
tai gerai, mes sukelsime gais-
rą artimuose ir tolimuose
rytuose. Mes sukelsime to-
ki triukšmą Turkijoje, Afga-
nistane, Turkestane, Kurdis-
tane, Persijoje ir Indijoje, kad
Anglija neturės nei vienos
ramios valandėlės. Visa,
kas mums reikia padaryti,
tai išleisti kelionėn i Indiją
100,000 badaujančių žmo-
nių ir pasakyti jiems "Mais-
tą rasite savo kelio gale".
ir jie eis, kol nueis i vietą,
o nuėję toliai kovos iki
gaus maistą.

"Nėra jokia paslaptimi,
kad aš, kaip vokiečių laik-
raščiai nesena rašė, vedžiau
tarybas su jaunaturkiais.
Mano supratimu nėra nei
mažiausios abejonės, kad
bėgiu šešių mėnesių jauna-
turkiai Turkijoje vėl turės
galybę. Mes susidėsime
kad ir su patim velniu, jei
reikės, kad kovojus su tal-
kininkais, jei jie nenorės
su mumis taikytis".

Apie militarinius sovietų
kareivių pasisekimus visuo-
se frontuose Radek trumpai
pasakė:

"Niekas negali užginti,
kad gen. Denikin, adm.
Kolčak ir gen. Judenič biau-
riai sumuši. Bet, nors mu-
sų kareivių atkariavimas di-
džiųjų žemės plotų yra evar-
bus, mes labiausiai džiau-
giames tuomi, kad didelės
daugybės talkininkų atsiųs-
tų maistų, šovinių ir ginklų
pateko i mūsų rankas, De-
nikinui ir Kolčakai besitrau-
kiant. Taigi mums būtų
nesmagu matyti, kad talki-
ninkai sustotų siuntę daik-
tus baltiesiems.

"Mes gavome talkininkų
kubilinis (tanks) ir kanuo-
les nuo Denikino kareivių ir
talkinginkų maistą nuo pirk-
lių pietinėj Rusijoje. Juo
daugiau Anglija ir Francu-
zija siųs Denikinui ir Kol-
čakai daiktų, juo bus ge-
riaus, nes galų gale mes
juos gausime.

"Mes galėjome suvartyti
gen. Denikiną Lenkijon, bet
mes nepadarėme to, nes ži-
nome, kad Lenkijos darbi-
ninkai netrukus sukils ir pa-
ims valdžios styra i savo ran-
kas. Jei mes butume įsiver-
žę ir užėmę Lenkiją, tai lei-
kai būtų sakę: Prie caro
valdžios mūsų žemę valdė
kareiviai. Prie sovietinės
valdžios mus valdo karei-
viai. Tai yra ta pati siste-
ma, tik kitu vardu?" Ir kas
gali pasakyti, kokias mes
kliutis butume sutikę?"

Korespondento paklaustas,
ką sovietinė Rusija darytu,
jei tuojaus būtų apskelbta
taika, Radek atsakė:

"Su Amerikos kapitalistų
ir inžinierių pagalba mes
galėtume pradėti, kaip rei-
kia, išnaudoti Rusijos turtus,

didžiausius visame pasauly-
je. Mūsų dirbtuvės galėtų
sustoti dirbė šovinius ir vėl
virstų ramaus laiko pramo-
nėmis. Ir raudonojo tero-
ro nebūtų.

"Aš esu žmogus, kuris ne
užgina to, kad Rusijoje bu-
vo teroras. Valdžia privers
ta buvo imties aštrių prie-
monių suvaldymui alkanų
nepatenkintų, karės nuvar-
gintų milijonų.

"Tvirtinimas kaikiurių iš
mūsų grupės, buk didžiama
Rusijos žmonių prielanki so-
vietinei valdžiai, yra netei-
singas. Kaimiečiai priešin-
gi sovietinei valdžiai; ge-
riaus sakant, jie yra prišin-
ninkai sustotų siuntę daik-
tus baltiesiems.

Europa be Rusijos negali
ilgai apsieiti, nes Rusija vi-
suomet suteikdavo didžiū-
mą maistų, drabužių ir kitų
vartojamų daiktų, ar bent
suteikdavo nedarytą me-
džiagą. Amerikā kas mė-
nesis žudo milijonus, taikai
Rusijoje nusitraukiant to-
liaus.

"Mes dabar esame tokia-
me padėjime, kad mes ne-
reikalaujame klaupis ant ke-
lių ir prašyti pas talkinin-
kus taikos. Bet aš atkartu-
ju, mes norime padaryti ko-
kią nebut priemamą tai
ir juo greičiau ji bus pada-
ryta, juo geriau".

Karolis Radek su pulk.
Raymond Robins važinėjo
po Rusiją ir pulk. Robins
dažnai jį pamini savo kny-
goje. Vokiečiai paliosavo
Radeką už paliosavimą
vieno arkivyskupo ir vienos
grafienės.

Pirmiausias Jūsų Rupestis Turi Buti

pasirinkimas savo taupym o ir čekiu indeliams

SAUGIOS BANKOS

Mūsų banka atsako pilnai visiems saugumo reikalavimams grynų turtu, kapi-
talui ir banko perviršui. Mes kviečiame jumis atlikinėti savo bankinius reikalus pas-
mus, kur ypatinga atyda mus patarnautoju yra atkreipiama i visus reikalus paves-
tus mūsų priežiurai.

BANKO VALDYBA.

NELSON L. BUCK

General Manager of Factories Wm. Wrigley Jr. Co.

J. W. EMBREE

President Rittenhouse & Embree Co.

A. HARRIS

President Harris Brothers Company

WM. N. JARNAGIN

President of the Bank

PL. L. KNOEDLER

President John Magnus & Company

JOHN MAGNUS

President John Magnus & Company

ARTHUR MEEKER

Vice-President Armour & Company

FRANK J. PALT

Mortgage Banker

President Pioneer Fire Insurance Company

H. E. PORONTO

Vice-President Chicago Junction Railway Company

HARRY S. SCHRAM

Secretary and Treasurer Straus & Schram

DAVID E. SHANAHAN

Real Estate and Bonds

Director E. L. Essley Machinery Company

SIGMUND SILBERMAN

S. Silberman & Sons

Central Manufacturing District BANK

A STATE BANK

1112 W. 35th St., 3 blokai į vakarus nuo Halsted St., Chicago, Ill.

Banko turtas virš \$6,000,00

Bankas atdaras kasdien nuo 9 ryto iki 3 po pietų.

SEREDOMIS VAKARAIS, Nuo 6 iki 8 valandos

SUBATOMIS per visą dieną iki 8 val. vakaro.

ZIUREK SIMTAI DOVANU "BIRUTES" MASKARADE

Seredoje,

Gruodžio-Dec, 31, 1919

Baigiane šiuos ir sulaukiant Naujus Metus.

PULASKIO SVETAINEJE,

Prie Ashland Av. ir 18 gatv.

Inžanga su War Tax 55 Centai

Prasidės 7:30 valandą vakare, ir tęsis per visą naktį.
Tai bus puikiausias maska-adinis balius, o jau juokiu
iuokų, tai 500 maišų, galėsite pilvus susijuosti.

Kviečia "Birutes" Dr-jos Komitetas.

IŠKILMINGAS

.BALIUS.

parengtas

GVARDIJOS L. K. MINDAUGIO NO. 1.

NAUJU METU VAKARE.

Sausio-January 1-mą d., 1920

APVEJIDUS DIEVO PARAP. SVET.

prie Union Ave. ir 18-tos gatvės.

Balius prasidės 5 valandą vakare.

Kviečiame visus nuosirdžiai ant viršminėto balius, nes tai bus
pukus Naujų Metų Balius, kur galėsite pasilinksinti prie puikios
muzikos. Kviečia visus skaitlingai, KOMITETAS.

DR-STĖ ADOMO IR JIEVOS

Rengia

.Puiku Vakara.

SEREDOJ, GRUODŽIO 31, 1919

WAŽINSKIO SVETAINEJE

39-ta ir Kedzie Ave.

Bus dainos, monologai ir t.t. Muzikantai
griež lietuviškus šokius iki Naujų Metų ry-
tui. Todel kviečiame visus, senus ir jau-
nus dalyvauti šiame vakare. Komitetas.
Pardžia 7 val. vak. Tikieta 25 centai.

Gražus

Razbaininkas

Ta tikrai gražu, p. Zolpio parašyta, 4 veiksmų dramą vaidins
autorius sudaryta lošėjų trupa D-ro Vinco Kudirkos Draugi-
jos vakare, sausio 1 d., taigi Naujų Metų dieną, p. MELDAŽIO
SVETAINEJE, 2242 W. 23 Pl. Pradžia lygiai kaip 7 val. vakare.
Tikietų kalnos įmanomos. Kiekvienas būtinai privalo jį pama-
tyti. P. Zolpio veikala visuomet yra gerti, įdomūs. Po lošimo
smagus balius-šokiai ir kiti įvairūs žaidimai. — KOMITETAS

Laikraštiniai Pa- veikslai Rodo Vo- kiečių Iniršimą.

(Rašo Parke Brown)

Berlinas, gruod. 23 d.—Vokietijos kalėdinis upas šiomet yra persiėmęs iniršimu. Rustus piktumas yra matomas ne tik dienraščiuose, bet ir visuose iliustruotose savaitraščiuose, kurių daugumas atsižymėjo jūmuru pernai metais.

Salis, atvaizdinama kaip tvirta moteris Gernania, visuomet yra kaimietė "nelaimingoji Michel", kuri yra tragikomedinių Kalėdų prityrimų auka.

Ant pirmo "Kladderadtsch'o" puslapio sudžiuvęs rudgalvis aniolas rodo į didžiulį revolverį po palmos lapu, atkištą panosėn Michelei ir sako: "Taika ant žemės, bet pirma to reikalingas mažas apipilėjimas". Viduri augščiausioji taryba parodė kaip Kalėdų Diedukas su Mefistofelio šypniu. "Lustige Blaetter" turi tik vieną kalėdinį paveikslą, kur parodyta eglaitė su viena žvakute ir vaikais, veltui laukiančiais dovanų.

"Jugend" — Clemenceau Kalėdų Diedukas rubuos ap lanko vokiečių belaisvius, sakydamas: "Aš atnešu jums didelį džiaugsmą. Jūs galite pasilikti Francijoje ilgą laiką". "Deutsche Illus-

trirte Zeitung" ant viršelio parodo džiaugsmingą sugrižimą belaisvių Kučių vakare. Gričios durys atviros ir pati su vaikais apie eglaitę.

"Zwanzigstes Jahrhunder" inirtęs perdėm nuo viršelio iki viršelio. Vidurių dvigubą puslapį užima nelaimingos Michelės eglaitė, papuosta retėžiais ir užsprando pakartoti vokiečių erelių. Apačioje spartakinis kalbasi skrynute, apsiginklavęs granata, peiliu ir didele lazda, naujos knygos su įstatymais apie mokesčius, vazone pasodinta taikos palma, ant kardo įmeigta žemė, Noskės lėlė su užkimšta žaisline kanuole ir negyva varlė stikliniame inde, atvaizdinanti vokiečių kurso kainą.

Ant užpakalinio viršelio karikatūra, parodanti Clemenceau, kaip Kalėdų Dieduką ir Vokietiją, kaip basą mergą. Kairėje rankoj laiko linksnį lėlę, o dešinėj punda rykščių su užrašu: "priedinis protokolas".

Skaitytojų Pastabos.

NELEISK PRO AUSIS.

Jei sutikčiau "Lietuvos" redaktorių, tai ir pastebėčiau: "Neleisk pro ausis, ką matai ne gero, pastebėk savo skaitytojams." Nes "Lietuva", žiūrėdama, kad išlaikyti žodį "bepartyviskas," daug dalykų pra-

leidžia nepastebėjus. Ypatin- gai iš klerikalų pusės. Nesykū kunigų "Drauge" teko pastebėti visokių nesąmonių ir užsi- puolimų ant laisvų pažvalgų žmonių. Bet "Lietuva" ant to nekreipia dėmesio. — Lyg taip ir būtų. Beto, man dabar beva- žinėja po lietuviais apgyven- tas kolonijas, pasitaiko susitik- ti daug įvairių žmonių, kurių laisvesni visuomet pastebi, kad "Lietuva" "draugauja" su "kle- rikalais. Daugelis "Lietuvos" korespondentų nusiskundžia, kad jų korespondencijos netal- pinamos, arba išbraukiamos iš jų vietos, kur pastebima nela- bai garbingi klerikalų darbai.

Gera buti "bepartyviskam," arba visų veidrodžiui. Bet turė- ty "Lietuvos" redaktorių atsi- minti, kad laikraščio skaityto- jai pageidauja, kad jame tilptų tiesa, kas pasaulyje dedasi, kad būtų nušviesti blogi darbai, nežiūrint, kieno jie papildy- ti būtų. Butų linksma regėti, kad "Lietuva" drąsiai, kalbėtų tiesą: rupintųsi nušviesti Lie- tuvos, mūsų tėvynės, reikalus ir būdintų mūsų liaudį iš le- targo miego, išsuktų ją iš po kunigų "priežiūros," kurie per penkis šimtmečius tamsoje mus laikė ir mūsų dvasią pen- jo visokiais prietarais.

Lietuva jau sutraukė gudų uždėtus retėžius. Tapo laisva ir savistovė tauta. Bet jos gy- ventojai dar tamsumoje tebetu- no. Dar tikėjimiskas fanatiz- mas tenai tebeviešpatauja. To- dėl dabar apsišvietusių ir lais- vę mylinčių žmonių būtų šven- ta pereiga stengties ištraukti Lietuvos liaudį iš kunigų glo- bos, parodyti jiems tiesą, dvasios laisvę ir tikrą prakilnumą. "Lietuva" kaip tik ir turėtų tuom rūpintis.

Antanas Šalgužis.

Geru patarimu yra toks, kurį pirmą kartą atsimeni juo nepasinaudojęs.

Iš Chicagos.

ATVIRAS LAISKAS KUN. KEMEŠIUI.

Per susirinkimą "Katali- kų Vienybės", kuris atsibu- vo 18-toj lietuvių kolonijoje pora savaitę atgal, kun. F. Kemėšius mane apskelbė ne- kataliku ir netinkančiu žmo- gumi kaip Sekretorių Chi- cagos Lietuvių Tarybos.

Nematau priežasties, nes nieko blogo nepadariau kun. F. Kemėšiui, kad jisai mane viešame susirinkime taip terliotų, nes jisai mano są- žinės nežino, o aš jojo ypa- tos neužkabinau niekokią vietą.

Jeigu tik tuomi nėsu tin- kantis, kad mane kun. F. Kemėšius nepastatė į kokį darbą arba nėsu jojo bernu, tai yra juoda politika kun. F. Kemėšio.

Kaip Sekretorius Chi- cagos Lietuvių Tarybos turiu išreikšti, kad Chicagos Lie- tuvių Taryba yra legaliai suorganizuota ir šiandien darbuojas vientik del Lie- tuvos ir del išgavimo jai Ne- prigulmybės. Antras daly- kas — Taryba yra bepar- tyvė, ir yra proga del ko- žnos srovės pristoti ir ištirti šios Tarybos darbus.

Šiandien atrandu, kas pra- deda suirutę tarp lietuviš- kos liaudies, tai yra, pirma pradžia daroma Chicagoje, ir kun. F. Kemėšius nori su- griauti šio miesto organizuo- tą kuną, — man rodos de- lo, kad Chicagos Lietuvių Taryba nepriklauso prie jo mašinos.

Kun. F. Kemėšiui patari- mų nedarysiu, nes aš ma- nau, kad tokia ypata turė- ty šiek-tiek suprasti savo užduotį, kaip kunigas, ir nesielti kaip paprastas žmogus, kuris nėra matęs

rašto ir nesupranta politi- kos.

Jonas P. Evaldas.
2554 W. 69 St.

IŠ WESTSIDES.

Auka Lietuvai Gelbėti Drau- gijai. Leib. Gvardijos D.L.K. Algirdo Draugijos priešmeti- nis susirinkimas atsibuvo gru- džio 21 dieną. Besvarstant draugijos bėgančius reikalus, likosi perskaitytas L.G.D. lai- skas, kuris vienbalsiai priimtas.

Draugija iš savo izdo paau- kavo \$25.00. Nariai nuo savęs aukavo sekančiai:

Po \$2.00:
J. Galkontas, J. Juzėnas, J. Erbenderis, J. Barkauskas, P. Bielskis, M. Savickis, A. Vai- čiušis ir K. Vaičiulis.

Po \$1.00:
M. Juzėnas, M. Vebrinis, M. Oksas, T. Zaura, S. Šimkevičė, K. Zelnis, A. Rudakas, A. Gri- galiūnas ir K. Linkonis.

Po 50 c.
K. Aleksiusas, M. Sriubas, M. Paliulis, M. Ribickas, J. Rabačiauskas, K. Mažeikis, M. Stankelis, J. Peleckis ir I. Pau- razas.

Po 25 c.
J. Pocius, M. Aleliūnas, S. Rokas.

Viso nuo narių . . . \$29.51
Iš izdo draugijos . . . 25.00
Viso labos . . . \$54.51.

Tai gražį auką skurstan- tiems Lietuvoje ir gražus pa- vyzdys. Geistina, kad ir kitos draugijos pasektų jos pavyzdį. Tie pinigai per M. Juzėną tapo perduoti Antanui Jorui, pirmininkui L. G. D. 2-tro skyriaus.

Paminėtina, kad ši draugija visuomet kiekvieną reikalą, su- rištą su tauta, tėvyne — Lie- tuva ir apšvieta, remia pagal savo išgalę.

Ateinančiais 1920 metais vienbalsiai nutarė prisidėti prie palaikymo Westsides Lietuvių Viešo Knygyno. Knygyno At- stovais išrinkta: K. Mažeikis.

M. Vebrinis, K. Masiūnas, P. Virbickis.

Gerb. narys Juozas Rokas pranešė, kad jis trumpame lai- ke aplesiąs šią šalį — išva- žiuosiąs į Lietuvą. Jis išbuvo draugijoje virš 10 metų.

Draugija nutarė suteikti jam dovanų atminties ženkle- lį vertės \$10.00.

Ši draugija nors nariais ne- skaitlinga, bet josios izdas ga- na puikiai stovi. Patartina ra- šyti prie šios draugijos; susi- rinkimus laiko kiekvieno mėne- sia 3-čią sekmadienį po pietų M. Meldazio Svetainėj 2242 W. 23rd Pl.

1920 metams valdybėn iš- rinkta:

K. Mažeikis, pirm.,
M. Stankelis, pirm pag.,
M. Sriubas, nutar. rašt.
A. Tumas, izd. (senas).

M. Juzėnas.

PABRANGO BAŽNYTINĖ IŽANGA.

Šv. Jurgio parapijos kle- bonas, kun. Krušas, mano iš- kelti streiką. Nedėlio, gru- džio 28 d., 1919 m., per pa- mokslą savo parapijonams štai ką pasakė: "Kur tik klausais, visų išdirbysčių dar- bininkai streikuoja. Ir visi streiką ir algos pakėlimą iš- lošia. Mano parapijonai iki šiol vis tiek-pat mokėjo, tai yra \$6 už velykinės kortelę ir 10 centų už kiekvieną in- ėjimą į bažnyčią. Bet dabar, kuomet visiems darbinin- kams yra pakeltos algos ir produktų kainos delto ir aš turiu pakelti savo parapijo- nams mokesį.

"Šiomet velykinės kortelės bus pardavinėjamos po \$10 ir už kiekvieną inėjimą į bažnyčią reikės mokėti 20 centų vptai. Kitaip parapi- jonis nebus įleidžiamas į baž- nyčią. Jeigu kurie nenori- te mokėti uždėtų mokesčių, tai neineisite į karalystę dan

gaus, o mums prisieis strei- kuoti."

Na, ar negražu? Mat, kle- bonas Krušas netik kad pa- kėlė parapijonams mokesį ir gerai iškeikė lietuviškus laikraščius, kurie nėra ku- nigų rankose, bet dar mano streikuoti. Prieš kun. Kru- šo pamokslą, kurį jis sakė praeitą nedėldienį, protestuo- ja netik paprasti parapijo- nai, bet ir karščiausios da- vatkoš, kurios per visą Ad- ventą kasdien ėjo į bažny- čią, o šiandien smerkia savo kleboną kun. Krušą. Kaip tas viskas kun. Krušai nu- siseks — ateitis parodys.

Katalikas.

BRIDGEPORT.

Penkių Metų Kankynės Perstatymas.

Gruodžio 28 d., Šv. Jur- gio parapijinėj svetainėj, bažnyčios mokyklos moki- niai perstate "5-kių metų kankynę" iš senovės istori- jos, kuomet buvo kankina- mi krikščionys. Pats persta- tymas buvo gana silpnas, nes aktoriai nekokie. Kiti "dalykėliai" irgi silpnai at- likti.

Visgi reiktų geriau prasi- lavinti mokyklos vaikams.

M. K.

REIKIA MERGINU, MOTE RŪ IR BANCH DARBI- NINKŲ.

prie operavimo punch presserio, paty- rimas nereikalingas. Lengvas ir svarus darbas ir galima išmokti į trumpą laiką. Gera mokeskis besimokiant. Patyrusios merginos uždirba iki \$30. į savaitę, darbas nuo šmotukų Extra bonus pastovioms darbininkėms Moka kas savaitę, šviesi dirbtuvė, kuri katik pastatyta, turi visus naujausios gadinys parankumus darbininkams,

Valandos: nuo 7:30 iš ry- to iki 4:30. Subatomis iki 11:45.

Victor Manufacturing and
Casket Co.

5750 ROOSEVELT ROAD

LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVE

Lithuanian Developemnt Corporation.

Pirmiausia ir Didžiausia Korporacija Besirupinanti Lietuvos Atstatymu

SKYRIUS KAUNE

Inkorporuota ant \$1,000,000

Exporto ir Importo Skyriai

Jau baigia pardavinėti šerus. šerai bus pardavinejami tik iki Nauju Metu.

KAS NORI IDĖTI PINIGUS IN PELENINGĄ BIZNĮ, TAI DABAR DAR TURI PROGOS PASIPIRKTI ŠERŲ.

PARDUODAMA MAŽIAUSIAI PENKI ŠERAI VIENAI YPATAI IR IKI 1000 ŠERŲ.

ŠERAS 10 DOLARIU

DAUGIAU INFORMACIJŲ GALITE GAUTI RAŠYDAMI Į LIETUVOS ATSTATYMO BENDROVĘ ŠIUOMI ADRESU:

Lithuanian Development Corporation

320Fifth Avenue,

New York, N. Y.

Vietinės Žinios

CICERO, ILL.

Lietuvių Pašalpinis Kliu-bas laikė priešmetinį susirinkimą paprastoj svetainėje. Kaip paprastai, priešmetiniai susirinkimai visų ir visur svarbūs, daug visokių sumanymų, permainingų, t. t. Štai mūsų tarimai: išrinktas korespondentas, kuris turės rašinėti apie klu-bas reikalus bei tarimus į Chicago dienraščius, „Lietuvą“, „Naujienas“ ir „Draugą“; buvo pastebėta, kad „Draugas“ nepriima nei bar jau pusė bėdos; jau bažnytinį reikalą, bet vie-trumpame laike visai atsily-na, kad priima, gys, tai to nėra ko bijoti, ga tik reikia rašyti. 2—išrinkti, li prigulėti, kas tik nori. Pe 3 delegatai į Dieninę vai-reitame susirinkime įstojo 3 kučių prieglauda. 3—dele-gatas į Chicago Liet. Tary-bą; ginčijame klausime bu-vo nemažai. 4—tai opiausi, tainėje, prie 1414 S. 49 ir prisidėjimas prie L. Bendro-vės svetainei statyti, kuri būtina reikalinga vietos lietuviams. Nežiūrint viso-kių keblumų, nutarta prisidėti su 1 šeru ir tapo išrink-tas 1 delegatas lankyti bend-rą draugystės Lietuvos Ka-ravės susirinkimus. Ant pat reivių priešmetiniame susi-pabaigęs užsiminta apie rinkime, gruodžio 21 d., ap-Lietuvos reikalus, butent svarščius bėgančius drau- apie R. Kryžių. Šis klaus-i-gystės reikalus ir išklausus mas remtinas visiems, bet laiška Lietuvai Gelbėti Dr- kas tau, — žmogeli, baugu, jos, likosi nuspręsta aukau- Nutarta iš „liubo izdo au- ti iš izdo \$10.00; aukos bus kauti \$5.00 ir sumetė po perduotos 6 skyriui. Toliau

Koresp.

CICERO, ILL.

Draugystės Lietuvos Ka-ravės susirinkimus. Ant pat reivių priešmetiniame susi-pabaigęs užsiminta apie rinkime, gruodžio 21 d., ap-Lietuvos reikalus, butent svarščius bėgančius drau- apie R. Kryžių. Šis klaus-i-gystės reikalus ir išklausus mas remtinas visiems, bet laiška Lietuvai Gelbėti Dr- kas tau, — žmogeli, baugu, jos, likosi nuspręsta aukau- Nutarta iš „liubo izdo au- ti iš izdo \$10.00; aukos bus kauti \$5.00 ir sumetė po perduotos 6 skyriui. Toliau

LIBERTY BONDS

Mes perkame Pergalės Bondus pilna parasytąja vertė, ir laisvės Bondus pilna pinigine vertė. Atneškite arba atsiskaitę į J. G. SACKHEIM & CO. Atidara kasdien nuo 9-6 1335 MILWAUKEE AVE. Utarninkais, Keturgalais tarp Paulina ir Wood Sts. ir Subatomis 9-9

PIRMA NEGU PIRKSI, GAUK MUSŲ KAINAS.

ANT DURU, LENTU, REMU IR STOGAMS POPIERIO Specialiai: Maleva malevojimui stubų iš vidaus, po \$1.50 už galoną CARR BROS. WRECKING CO. 3063-3039 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

VYRIŠKŲ DRABUŽIŲ BARGENAS

Teisingos Kainos.

Užganėdinimas gvarantuotas

Vyrų ir vaikų siūlai ir overkotai, padaryti ant orderio, bet neatimti laiku, viliausiu staliu ir konservatyviu modeliu \$20.00 iki \$45.00. Vyrų ir jaunų vaikų siūlai ir overkotai nuo \$15.00 iki \$28.50. Vyrų ir kelinės \$3.00 ir aušgėliai. Vaikų siūlai nuo \$5.00 ir aušgėliai. Pirkite sau overkotas dabar, kol žiemos auštos kainos dar neauštos. Mes turime daug kiek apdėvėtų siūlų ir overkotų nuo \$3.50 ir aušgėliai. Full dress, tuxedo, frakai ir t. p. nuo \$10.00 ir aušgėliai. Krautuvis atidara kas vakarą iki 9. Nedėliomis iki 6 val. po pietų. Subatomis iki 10 valandų vakaro. Instelgia 1902

S. GORDON

1415 SO. HALSTED STREET

AS ADOMAS A. KARALIAUSAS

SEKANČIAI RASAU:

Aš tau siūlau per 3 metus, nuolatines pilvelio būvo. Dispepsija, nevirškinimas pilvelio, nusilpnėjimas kraujo, trūksta. Nervų ir abiejus sąskų nusilpnėjimas viso kūno, ir būvo nustoja vilis, kad begyven- su. Vėnu įsijauja sau pagelbos, ir įsijauja vėnu Amerijoje ir už rubelių, bet niekur negavau savo sveikatos pagelbos.

Be kada gureiklavau Salutaras vaistų. Bitterio, Kraujo valytojo, Nervatono, Inistų ir Reumatismo gydoles, tai po suvartojimui minčios gydoles, mano pilvas pradėjo atsigausti, stiprėti, gerai dirbt. Kraujas išvalė. Nervai emė stipriai dirbt. Inkstai atsiga- Reumatizmas pranyko, diuoliai nebėdė po krutine. Vidurių rėžimas išnyko po suvartojimui visų ligų. Bė-giu 3 mėnesius išgydau sau savaitė po butelį Sa-lutaras, Bitterio, ir po 3 mėn. savo pavelkė pams čiu toki skirtumą kaip tarp dienos ir nakties. Da bar jaučiuosi smagiai ir esu linksmas ir 1000 sykių dėvoti Salutaras mylistu geradė. Istei ir linkiu visiems savo draugams, ir pažistamiems su tokiomis atsilidimais patariu nuostidžiai kreiptis prie Salutaras:

SALUTARAS CHEMICAL INSTITUTION. J. BALTRENAS. Prof

1707 So. Halsted St., Phone Cana 6417 Chicago, Illinois

Gerkles skaudėjimas, diegliai kruti- neje, influenzos, pasirodymo ženklai.

Ištrink gerkle ir krutinę su

PAIN-EXPELLERIU

ir pridengk krutinę vilnėne materija. Neapsileisk taip, kad tavo paguntas sal- tie išsivystytų į pleuristą, pneumoniją, influenzą ir į kitas pavojingas ligas. Nupirkt šiaudieną sau parankiausi oje aptiekioje Pain-Expellerio. 35c. ir 65c. butelis.

Tikrųjų turi musai vaizbaženkliai

Neprimk kitokių pamašymu arba pamegžliojimu.

F. A. RICHTER & CO.

324-330 Broadway - New York

buvo skaitytas laiškas Die- ninės Vaikų Globos, — nu- spręsta aukauti iš izdo \$10.- 00. Buvo taipgi skaitytas laiškas reikale statymo Lie- tuviškos svetainės Cicero ko- lonijoje. Nuspręsta pirkti iš izdo už \$100.00 4 šerus. Draugystė deda visas pas- tangas surengimui iškilmin- go baltiaus, vasario 2 d. 1920 m., Juknio svet. (Cicero). Valdybėn 1920 m. iširnkta: J. Takazauskas pirm., G. Grublis, pagelb., A. Milius, nut. rašt., J. Rainis, fin. rašt., S. Zvibas, izd. Kores- pondentas J. F. Soris. Su- sirinkimai 1920 m. bus lai- komi S. Zvibo svet. Susi- rinkime prisirasė penki nau- ji nariai. Korespondentas.

Auka L. G. D.:

Al. Partokas (W. Frank- fort, Ill.) prisiuntė „Liet.“ Red. dėl L. G. D. 5 dol. Auka perdavėm sulyg nu- rodomo. — „L.“ Red.

Laiškai iš Lietuvos ran- dasi pas p. Iz. Nausiedą— 917 W. 33 gt.: Kazim. Grigaičiui. Juoz. Jutkai.

Nelinksmos Kalėdos.

K. P. Deveikis (Cicero, Ill.) štai ką mums rašo: „Ne linksmos Kalėdos ir Nauji Metai del „Lietuvos“ skai- tytojo ir šerinko F. A. Go- lubicko, kuris jau nekuri- jai laiką serga ir vis negali pasigyditi. Dabar jis atsi- davė globon Dr. F. M. At- chison, kuris pasižadėjęs iš- gidyti. — Paskutinis mano bandymas, — pastebėjęs p. Golubickis, — pagyti ar mirti. Oi ta mirtis, mirtis...“

IŠ T. M. D. 22 KP. SUSIRINKIMO.

Gruodžio 28 d. „Lietu- vos“ Bendrovės svetainėj įvyko T. M. D. 22 kp. susi- rinkimas. Šiame susirinkime buvo renkama valdyba atei- nantiems metams. Beto, su- sirinkime buvo paliesti ir kiti T. M. D. reikalai ypač remti Chicago T. M. D. ap- skričio sumanymus ir prigel- bėti rengime prelekcijų. Ypatinai kuopos nariai ne- patenkinti Centro Valdyba, kad ji visai apeleido T. M. D., — net jokių pranešimų nesuteikia iš metirio veiki- mo ir ką mano veikti atei- nantiems metais. Darė užme- timus ypač centro sekreto- riui. kiti net griežtai reika- lauja, kad būtų paleista per- kuopas referendumas ir sus- tabdyta sekretoriaus algos išmokėjimas už neveikimą. Reikia tikėtis, kad po Naujų Metų Centras pradės veikti gyviau.

Narys.

„ROJAUS“ VAKARAS.

So. Englewood, gruodžio 25 d., Kalėdų vakare, L. G. D. 57 skyrius parengė bāl- lių, kuris buvo užvadytas „Rojus“. Ir ištikro buvo pa- našus į „Rojų“ — buvo net vaisinių medžių ir rant jų vaisių.

Matyti, kad mūsų lietu- viai atjaučia Lietuvos rei- kalus, pusėtinai atsilankė žmonių. Vakara atidarė trumpa kalba p. B. Janu- lis. Trumpai, bet gyvai aiš- kino šio vakaro svarbumą, ir kur pelnas eis. Paskiau kalbėjo p. Bagdonas, aiški- no, kaip Lietuva sunaikinta priešų ir reikalauja pagal- bos nuo mūsų. Toliau pra- sidėjo šokiai ir vaisių sky- nimas nuo „Rojūšikų“ me-

džių. Pelną paliko apie 25 dolariai L. G. D. Jurgis Kapočius.

Susirinkimo Amerikos

Lietuvių Kareivių 2-ros kuo- lonijoje. Nuspręsta pirkti iš izdo už \$100.00 4 šerus. Draugystė deda visas pas- tangas surengimui iškilmin- go baltiaus, vasario 2 d. 1920 m., Juknio svet. (Cicero). Valdybėn 1920 m. iširnkta: J. Takazauskas pirm., G. Grublis, pagelb., A. Milius, nut. rašt., J. Rainis, fin. rašt., S. Zvibas, izd. Kores- pondentas J. F. Soris. Su- sirinkimai 1920 m. bus lai- komi S. Zvibo svet. Susi- rinkime prisirasė penki nau- ji nariai. Korespondentas.

J. Gotontis rašt.

Pranešimas.

Šiuomi pranešu Simano Daukanto Skol. ir Bud. dr- jos akcionieriams, kad me- tinis susirinkimas atsibus pėtnyčioje, sausio 2 d. 1920 m., 7 val. vakare, M. Mel- dažio didžioje svet.—2242 44, W. 23 Pl., Chicago, Ill. Ant šio susirinkimo malonė- kite butinai atsilankyti, nes yra daug svarbių reikalų apsvarstymui. Bus taipgi renkami trys direktoriai ant- trijų metų. Balotus kiekvie- nas narys gaus susirinkime pas raštininką. Kurie nē- sate dar pilnai užsimokē- ję už tą bertainį (serijų), tai malonēsite užsimokēti. Paskutinis mokesčių susi- rinkimas atsibus sereidoje, gruodžio 31 d. 1919 m.

Ben. Kazanauskas.

Draugijų-kuopų atidai. — Draugijos ir kuopos, norin- čios pranešti „Lietuvoje“ sa- vo nariams ar visuomenei apie susirinkimą ar kokį ren- giamą vakarą, turi priduoti -prisiusti pranešimą savu- laiku, nes tankiai praneši- mas gaunamas pervėlai, ir todėl negali jau patilpti dien- raštin, nežiūrint ant mūsų pageidavimė patarnauti draugijom, kuopams ir abel- nai plačiai visuomenei. — „Liet.“ Red.

MELROSE PARK.

Draugystė Sv. Jono Krikš- tytojo laikė priešmetinį susi- rinkimą nedėlioj, gruodžio 21 d. Perskaičius raštinin- kui užkvietimą Tautos Fon- do 47 sk., kad paaukautų kiek del Lietuvos, daug ne- reikėjo svarstyti — visi- vienu balsu nutarė paaukau- ti iš kasos 50.00 dol. ir šiaip nariai nepasirodė šykščiais — sumetė net 55.00 dol.

P. M. V.

KAIP LENGVA BUTI SVEIKU.

Jeigu jūs viduriai nedirba, kaip reikiant, nekaltinkite juos! Buk atviras ir prisipa- žink, kad patį daug kame esi kaltas, nes prasielkiai su svei- katos reikalavimais ir pats pri- vertiai savo vidurius sukilti. Ką daryti? Skaityk sekančius žodžius: „S. Paul, Minn. Dec. 7, 1919. Kuomet aš aspergu vi- duriais, tai tuoj einu pas sa- vo vaistininką ir parsinešu Tri- nerio American Elixer of Bit- ter Wine ir į 2-3 dienas vė- jaučiuosiu sveiku. Su pagarba, Henry Cerven, Ross St.“ Pa- mėginkite šias gyduoles, o pa- matysite jog Trinerio Ameri- can Elixer of Bitter Wine yra- tikras sveikatos budavotojas ir užlaikytojas ir jos pagelbs jums visuomet būti sveiku. Pil- nai gali užsitikėti visomis Tri- nerio gyduolėmis. Joseph Tri- ner Company, 1333-43 So. Ash- land Ave., Chicago, Ill., yra patikėtina firma. S. V. valdžia 1917 ir 1918 davė mums di- delius užsakymus visokių gy- duolių reiki enų, viskas buvo išpildyta iki jotos su didžia- siu rūpestingumu.

TĖMYKITE!

DIDŽIAUSI NAMŲ BAR- GENAI.

Kas turite kelius šimtus do- lerių ar farmą, galite, beveik, pusdykiai nupirkti ar išmainy- ti į bile katra vieną ar į visus šiuos žemiau paaiškintus, ge- ros vertės namus.

y. Raudonų plytų puikiamė padėjime murinis namas prie puikios gatvės, netoli nuo (North Side), Lietuviškos baz- nyčios, statytas ant 4 lotų ir turintis 4 didelius storus. Ant antrų lubų gyvena 10 familijų, 4 ir 5 kambariai, koznai fami- lijai. Ant trečių lubų teiggi gy- vena 10 familijų su tiek pat kambarių. Yra gesas, electri- kas, Toileti, Maudyklės ir kiti moderniški intaisymai. Visi kambariai yra visados išrenda- voti.

2. Naujas puikių plytų muri- nis namas ant (Southwest Side) puikiausios gatvės, 60 pėdų frontas, 2 didelį storai, 11 kambarių dėl dviejų famili- jų ant antrų lubų, taipgi Gesas Electric, Toiletai, Maudyklės, Steam Heat ir visus kitus mode- rniškus intaisymus.

3. Puikus murinis namas prie pat Lietuviškos Švento jur- gio bažnyčios ant (Bridgeport) Statytas ant Trijų lubų kur gy- vena 6 familijos parsiduoda ta- bai pigiai.

Visus augščiaut minėtus na- mus gali paifti ant bile kokių pirkikui geriausiai prieinamų išlygų, ar išmainyti ant farmų. Tie yra tikri geri bargenai. Teigi urime visokių gerų farmų ir namų ant pardavimo ir maimymo.

Liberty Company

3416 So. Wallace Street.,

Chicago, Ill.

Tevai ir Motinos

Ar turite dukterį šešiolikos metų amžiaus, ar senesnę, kuri įjesko sau painkančio darbo.

Jei ji moka mūsų šalies kal- bą, ji gali įstoti į vieną iš puik- siausių mokyklų šioje šalyje, prie 311 West Washington Street, Jai bus mokama gera alga. Jos darbas bus puikiose apstovose, draugijoj jaunų moterų, ji gali išmokti puikų užsiėmimą ir tapti telefoniste.

Šioje profesijoje nėra jokios baimės būti „atleista“. Net jei jai norėtūsi persikelti į kitą miestą, ją kompanija gali per- vesti tenai. Jai mokeskis bus keliama, sulyg pažangos mo- kslė.

Ofisai randasi visuose mie- stų kraštuose. Nueikite į vieną iš jų artimiausį prie jūsų na- mų ir pamatykite, kaip ten merginos darbuojasi, kaip jos yra prižiurimos, turi poilsio kambarius, valgonuosius kam- barius ir geras užkandis dykai.

Del plaesnių žinių ateikite, rašykite arba telefonukite, reikalaudami KNYGUTES „K“.

arba ateikite tiesiog

Chicago Telephone Company

OPERATORS TRAINING DEPARTMENT

9th floor

311 West Washington Street

Telephone No. „Official 300“.

REIKIA PAGELBOS

REIKALAUJAME

200 MOLDERIU IR STAIIP DARBI- NINKU BŪI AMATNINKU. DIDELI NAUJI KONTRAKTAI CHICAGOJE. DARBININKAI UŽDIRBA DIDELIUS PINIGUS. NĖRA JOKIO STREIKO: NEMOKAMAS NUSAMDYMAS. KL- AUSK: pn. 68 W. HARRISON STR. CHICAGO, ILL.

REIKALAUJAMA angliu mainie- rių su šeimynomis ir nevedusių į Ken- tucky valstija. Didelis užmokestis, už gavimą darbo nereikia mokėti Streiku- nėra, Kreipkitės: 30 S. Canal Street.

REIKIA LEBERIŲ.

faundry. Pastivus darbas. Atsišaukite Employment Office, LINK BELT & CO. 39th & Stewart Ave.

Reišklaujama „can labels“ Gera užmokestis; pastovus dar- bas. 2226 So. La Salle St.

REIKIA LEBERIŲ.

Pastovus darbas. Mums reikia 50 vyrų. Atsišaukite: 23čia ir So. Racine Ave.

REIKALINGA MERGINA.

Reikalinga jauna intelligen- tiška mergina į dentisto ofisą už pagelbininkę su biznio pa- tyrimu. \$25.00 į savaitę. Dr. E. Zipperman, 1401 So. Halsted St., Telefonas Canal 222.

REIKIA VYRŲ.

Kriaučių prie kotų. Patso- vus darbas. Atsišaukite: 1521 Milwaukee Ave., 2-nd floor.

REIKIA MOTERŲ.

Reikia finiserių prie kotų. Pastovus darbas. Atsišaukite: 1521 Milwaukee Ave., 2-nd floor.

REIKIA.

Finiserių, sagučių, siuvėjų, arrow headmakers, taipgi ran- kų siuvėjų. Atsišaukite: H. SCHUMAN & BROS. 234 So. Market St.

REIKIA

Vedusi pora dirbti lengva na- mų darbą. Duosime kambarius su rakandais, šiluma ir gerai mokėsime. Atsišaukite: Mrs. Dr. Meyerovitz, 3136 Douglas Blvd; kmpas Troy St. Telefonas Lawndale 92.

Pajieskau S. Strygo, kuris palikęs savo moterį Clevelande, atsilbeldę į Hart, Mich, turėjo reikala su Ameri- kos Uklinkno Spauštuvė ir prasišalino į Chicago, kur girdėjau gyvena po šlaptingu adresu. Kas praneš jo gyve- nimo adresą, busius labai dėkingas. M. Walencius, 119 Washington St., Hart, Michigan.

SKAITYKITE

I R

PLATYKITE

„LIETUVA“

PEKARNE ANT PARDAVIMO

Vienintelė lietuviška pekarne Jolie- te. Biznis išdirbtas 14 metų. Parduvi- mo, priežastis savininkas eina į kitą biznį. Pekarne aprūpinta miltais, mo- džiais, anglimis, koksais ir kitų ko- ant visų metų. Parduosiu tik lietuviai. Reikale pirkimo atsišaukite. A. Alginowicz, Joliet, Ill. Telefonas Joliet 3961.

Pajieskau švogero Ignoco

Miltaikio, kuri gyvena Ragui- viškių sodo, Ignoco šlusnio ir broj Miltona gyvena norvo- dzio sodą jie patis ar kas juos žino atsišaukite Kazimieras Mazonu 4543 California Ave. Chicago, Ill.

AlusDegtine Vynas

Pilna formula ir smulkmeniški patari- mai, kaip namie pasidaryti ir vartoti į- taisus varimui degtinės, prisiūnčiam už \$1. Rūgine degtinė, tikrasis lager a- lus, geriausias rūšies vyhal, gvarantuoti TIKRAI GERIMAI. Ne pamegdžiojimai. Mes pirmą varemę degtinę ir alų. Šios formulos (receptai) yra prisiūnčiam per paštą. Pasiskubina greita! Prisiškite mums \$1. money orderių, pinigais arba pašto ženklai- lais.

WILLIAM KLAES INSTITUTE DEPT. 57 MILWAUKEE, WIS

Phones: Yards 155-351 Residence Phone Drover 7781 F.A. JOZAPAITIS, R.Ph. DRUG STORE-APTEKA Pildome Visokius Receptus 3601 SO. HALSTED ST. CHICAGO

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 3114 W. 42nd St., CHICAGO Valandos: nuo 4 iki 8 vakaro.

Amerikos Lietuvių

MOKYKLA

Mokina: anglų ir lietuviškos kal- bų, aritmetikos, liugydytės, stenogra- fijos, typewriting, pirklybos teisų, Suv. Valt. istorijos, abėjonis istorijos, geog- rafijos, politinės ekonomijos, piuetustės, dailiarajystės. Mokymo valandos: nuo 9 ryto iki 4 val. po pietų. Vak. nuo 6 iki 10 val. 3106 SO. HALSTED STREET CHICAGO

DR. VOITUSH, O. D.

Lietuvis Akiu Specialistas Palengvys akių įtempimą, kas yra prie- žastimi skaudėjimo galvos, svagilio, aptemimo, nerotumo skaudančių ir užaugusių karščių akių krtivos akis, katarakt, nemiegė trumparegystė, to- liregystė atitaisomo. Visuose atsitiki- muose chromas examinas elektrų, pa- roditinis mažausias klaidos. Speciale atyda atkreipamu į mokytylos vaikus. Telsingiai prirenkomi akinai. Vahudo nuo 12 iki 8 vak. Nuo 10 ryto iki 1 po pipet. 1553 W. 47 st. Ties Oppeheimuro storo Kampas Ashland Ave. Tel. Drover 9660

Dr. A. J. Karalius

UŽSISENEJUSIOS LIGOS

Valandos: 6 iki 12 ir 4 iki 9 vakarais.

3303 So. Morgan St. Chicago, Ill.

Phone Boulevard 2160.

Dr. A. J. Karalius

UŽSISENEJUSIOS LIGOS

Valandos: 6 iki 12 ir 4 iki 9 vakarais.

3303 So. Morgan St. Chicago, Ill.

JOHN SMETANA

SPECIALISTAS AKIŲ

1801 S. ASHLAND AVE., CHICAGO

Kampas 18-tos gatvės.

3-ties lubos, virš Platt'o arties. Tėmy kiteji mano parašai!

Valandos: nuo 9tos val. ryto iki 8 val. vak. Nedėlioj: nuo 9 val. ryto iki 12 val. dienos.

NESTREIKUOKITE!

Kam dirbti kitam jei- gu gali būti pats sau po- nu. Išmokdama barba- rystės amatą į trumpą laiką. Tas amatas tau pravers net jei gu grįžtumel į savo tėvynę. Del plates- nių žinių rašykite pas: NOSSOKOFF'S INTERNATIONAL BARBER SCHOOL. 1202 Penn Ave., Pittsburgh, Pa